

Az életünk egyik titka a víz, ami volt, van és lesz örökké. Ott van születésünk előtt, alatta, majd jön velünk erre a földre, erre a létsíkra és végigéli velünk mindazt, amik vagyunk. Ha akarjuk, ha nem, fogja kezünk, hajtja szívünk és benne lebeg örömeinkben és minden bánatunkban ugyanúgy, mint ahogy még abban a sivatagban is meglapul, ahol sosem hinnénk a jelenlétét...

Tócsákban, patakokban, tavakban és folyókban, majd tengerekben és óceánokban élünk, hogy ha simogat a nap, felemelkedjünk vele a felhők közé és azok testét, lelkét és álmait is átkarolhassuk majd; s egyszer csak lehulljunk vissza a társainkhoz, hogy foghassuk egymás karját, osztozhassunk sorsukban, gondolataikban. Az életem pillanatai olyanok, mint cseppek a tengerben, de ezek alkotják a nagy vizet. Néhány gondolatom, ezekben a formákban, mint a víz a világegyetemben, egyszer itt, aztán ott; megfestett szivárványképben a színeket adva, egy csokorba összegyűjtve, melyek megtalálhatják a párhuzamot az elmélázó emberrel, s ha már átadhatnak valamit, tudom, hogy minden vad viharos tenger megnyugszik egyszer...

Jenei András

Tengercseppek

Tengercseppek

Jenei András

Tengercseppek

Válogatott novellák

Jenei András

Tengercseppek

Válogatott novellák

Írta: Jenei András

A borító Kaszás Zsófia munkája

Korrektúra: „Denisa és Lonus”

Copyright © Jenei András, 2012
Minden jog fenntartva!

Z-Press Kiadó Kft.

A könyvet készítette:

 Könyvműhely.hu
A kis példányszámú
könyvgyártás specialistája

Köszönetnyilvánítás

Köszönet az életnek, hogy megadta nekem azt a szerencsés sorsot, amit sokan zordnak és kegyetlennek értékeltek volna, de én tudom, hogy igazából ajándék...

Köszönöm neked E. (vagy írhatnám hogy: A.); A-nak, aki velem volt és hitte, hogy megváltozom; Cs-nak, aki színeket formált világomba; M-nek, aki kegyetlenül figyelte kezdő tollvonásaim, mint a legnagyobb rúbb kritikus; a Magyar Koronaőrök Egyesületének az eskü szövegéért; minden igaz Barátomnak; a vakságomnak, amitől megtanultam látni; a betegségemnek, amitől lehettem az, aki lettem; a nagy meseíróknak; a felhőknek, vagy a virágoknak...

Neked, aki olvasod a soraim, s hogy megérted a szavakat, mint üzenetet; s azoknak, akik hittek bennem, s hisznek, mert ez ott lüktet akkor is a lelkemben, amikor minden a földre kényszerít...

Pro

Ha szabad vagy, nem kell sorrend.

Ha hiszel, szállhatsz a földön ugyanúgy, mint ahogy sétálhatsz a vízen, vagy úszhatsz a felhők között...

Ha elindulsz, biztosan célba fogsz érni – de ahhoz, hogy ez valósággá váljék, tedd meg az első lépést!

Ha tudod, hogy megvan mindened, ami boldoggá tesz, akkor nem kell félned a szegénységtől, a betegségtől, a magánytól vagy a haláltól...

Igaz mese

Hosszú haja csapzottan és kócosan hullott kopott ruhájával befedett vállára. Felsőtestén balról-jobbra keresztben vékony szíj futott lefele, egészen egy apró oldaltáskáig. A kissé elhasználódott zöld felső néhány helyen meg volt erősítve vékonyabb fonatokkal, szegecsekkel – de nem volt bonyolult ruhadarab.

Derekán egy vastag, bőrből hasított öv feszült, azon több, maroknyi zacskó függött, amikben az útra tartogatott mindenféle apróságokat. Mellette egy kisebb tör és egy kard figyelt a gazdag erdei fücsomók felé.

Csizmája alaposan elkopva nyelte a hegy porát, sarka annyira elhasználódott, hogy majdnem kilátszott csupasz lába. Borostás arca vadul kereste a felfelé vezető utat, amit nemrég vesztek szem elől.

– Eltévedtünk – közölte vele a tünde.

– Nincs út, de bízz bennem. Ott lesz a folytatás. Nemsokára felérünk!

A lány hosszú haját összefogta, hogy a fák között átszűrődő napon ne legyen annyira meleg az égető sugaraktól. Szemei minduntalan kutatták a rengeteget, és csak akkor nyugodtak meg, ha tekintete megtalálta a férfi mélyzöld pillantását – mert ez volt az, ami mindenért kárpótolta. Apró lábait könnyedén szedte, de látszott rajta, hogy kezd elfáradni a véget nem érő felfele való kapaszkodásban.

Féhr ruhája nem effajta úthoz volt kitalálva, de amellett, hogy tetszett neki a dolog, kicsit félt is.

– Nincs is ott út – mondta a férfinak.

– Ne aggódj, fel fogunk érni! – felelt halkan amaz, majd megcsókolta a kipirult arcot.

A fák néha megzizzentek, de amúgy vadul tűrték a nap melegét. Lábuk alatt a meglazult föld néha lefele pergett a meredek hegyoldalon, de csak törtettek felfele.

– Nem lett volna jobb, ha az ösvényen maradunk?

– Így hamarabb ott lehetünk.

Korán reggel indultak, hogy minél több időt együtt lehessenek. Az időtlen idők óta elhagyott fellegrvár jó célnak tűnt. Úgy gondolták: mindegy, hol, csak egy kicsit övék lehessen a szépség, ami majd fent várja őket.

– Nézd csak, ott van egy szikla. Ugye mondtam, hogy felérünk?

– Én bíztam benned.

A vándor egy pillanatra elengedte a tünde kicsi, hófehér és törékenynek tűnő kezét, majd odaugrott a szikla tetejére, ami repedezett széleivel ki-kilógott a tátongó mélység fölé. Messze el lehetett látni – de ami fontos volt, hogy ott álltak a vár falainál.

– Aligha hiszem, hogy itt a bejárat, de azért be tudunk menni.

– Na igen, de lépj vissza, nem szeretném, ha lezuhanál – mosolygott a lány.

Végigsuhanva a fal tövénél, megkeresték az egyetlen repedést, és bejutottak az udvarba. A szabálytalan kövekből felépített falak, a földbe belesüllyesztett lépcsők összevisszaságban alakították ki sajátos mintájukat, a közöttük meghúzódó repedésekben apró bogarak tűntek el menekedve keresve. Néhány helyen kövirózsák, vagy mohapárnák színezték meg a kifakult, fekete tömböket, amiknek szélei a koruk miatt eléggé durva módon letörtek már, vagy lemorzsolódtak.

– Úgy tudom, a vár ura mindenkitől adót szedett, aki belépett ide. Na, mi ezt kikerültük – szólt a férfi, majd újra megfogta a másik kezét.

– Így járt. Menjünk fel a toronyba, szeretném!

– Akkor gyere!

A sok lépcső egy kisebb udvarra vezetett, ahonnan egy ajtó nyílt jobbra, balra meg folytatódott a magas és hűvöset árasztó fal. Apró tanakodás után belestek a boltívesen megépített bejáraton, de mivel bent csak a volt kínzókamra megmaradt darabjait látták, szaladva mentek, maguk mögött hagyva a megborzongató termet az udvar végében.

Közben feltámadt a szél, a lány odahúzódott a vándorhoz. Hajukat összekuszálta a természet ereje, de arcuk és szívük boldogságban úszott majdnem a felhők szomszédságában.

Fent álltak a bástya tetején, alattuk a nagy, zöld takaróba burkolódzott hegyek. Kicsit lejjebb a nagy folyó, ami előbújva a lankás dombok mögül kanyarodva hozta a messzi forrástól az életet erre a tájra. Hátán lomha bárka úszott lefelé az árral, s rajta lovagok, vagy kereskedők megbújva próbáltak eltűnni a parton álló árgus szemek elől.

– Olyan szép – súgta a tünde.

– Ez most mind a tiéd!

Átölelték egymást, majd percekig szótlanul álltak, a távolban egy széttárt szárnyú sólyom méltóságteljesen körözött, hogy majd lecsaphasson áldozatára.

Nem létezett senki és semmi az előző világból. Nem voltak ott a napi szörnyűségek, sem a város, sem az őket körülvevő megszürcült valóság és egyhangúnak megélt napok.

Aztán elindultak a fellegvár igazi bejárata felé, hogy semmi se maradjon ki a mából.

– Megszomjaztam! – szólt a lány.

– Ott azon a kidőlt fatörzsön leülhetnénk, majd ihatnánk.

– Hoztam az útra almabort, igyuk meg! – mosolygott a tünde.

Közben, miután nagyon szomjasak voltak, a gyümölcsbor hamar elfogyott, a férfi kissé megbódulva elővette törét, és két betűt kezdett vésni a fába.

– Mi lesz az? – kérdezte a tünde.

– Egy titkos emlék, hogy itt jártunk. A mesénk pecsétje az örökkévalóságnak.

– Két „A” betű?

– Ez mindenhogyan igaz, a jelenben ugyanúgy, mint a múltban. Valós a regékben, megtörtént ebben a világban...

Aztán előkerült a tarisznyából némi ennivaló is, jól esett falatozni a nagy hegymászás után.

– Annyira jó lenne itt maradni! A mindenben és a végtelenben... Örökre... – nézett a vándorra a lány, majd halvány szomorúságát leplezve lehunyta szemét.

– Igen, de most nem lehet. Még nem.

– Tudom.

A hegyről hamar leértek az úton, amin eredetileg felfele kellett volna érkezniük.

– Kár, hogy nem járnak erre szolgahajók! Mehettünk volna azzal – szorította magához a férfit a tünde lent a folyó szélénél, és bágyadtan leste a túlparton lemenni készülő napot, aminek a rózsaszín lebegése megszínezte a világot.

– Jó lesz ez így is, a lovakkal hamarabb visszaérünk – hazudta halkan a férfi.

– Tudom.

Hazáig keveset beszéltek. Mindkettejük szíve hangosan vert, tudták, a visszatérés gyorsabb lesz, mind szerették volna. Egy igazi kaland volt ez a nap, nem lett volna jó, ha azzal zárják, hogy sajnálkoznak, hogy vége. Egyszerűen élvezték minden percét, az elsőtől az utolsóig.

– Köszönöm neked! – csókolta meg a vándort a lány.

– Én köszönöm.

Még néhány percig átkarolva álltak, majd, hogy senki ne vegye észre őket, egyikük jobbra, a másik meg balra indult el.

Haza...

A kapu

(Mit jelent nekem a BULAKE?)

A történet játszódhatna akár a középkorban, Európában, de akár Keleten, esetleg Afrika sivatagjaiban, vagy éppen a második világháború elvetemült környékein.

Kezdhethném egy árva gyerek álmaival, egy elrabolt szűzlány vágyaival, de akár egy magamfajta fiatalember manapság megélt dolgaival is.

S hogy akkor mi alapján döntöttem azon forma mellett, ami most leírásra került?

Mert a világ, a mi világunkrólunk szól, s mivel a miénk, úgy formáljuk bizonyos határok között, ahogy nekünk tetszik. Azaz úgy és ott lehetek a mesém alatt, ahol nekem jó, ahol akarok, s ott lehet eső, hó, meleg, vagy éppen hideg, de homok, vagy erdő is...

Na de, akkor hunyjuk le a szemünket, nyissuk ki fantáziánk kapuját és kalandra fel!

A repülőgép, amivel eddig elhoztak, annyira bűgött, berregtek a mindkét szárnyon forgó légsavarjai, annyira remegett fent a levegőben, hogy testem minden része zsibogott tőle. A vérkeringésem a karjaiban, amik egy vastag kötéllel erősen hátra voltak kötözve, szinte megállt. Ugyan a szívem mindent megtett, de a csuklómat elszorító fonott láncaim miatt néhol annyira elszíneződtek a kezeim, hogy azt hittem: már nem lilák, hanem feketék.

Egyszer aztán valaki kinyitotta az ajtót, elvágta köteleim, rám cibált egy ejtőernyőt és köszönés nélkül kilökött a gépből.

Zuhantam, pörögtem, és annyira megrémültem, hogy erősen szorítottam a szemhéjaimat, nem mertem nézni hova fogok majd megérkezni.

Este volt, s miután átestem a felhőkön, – mint egy darab kavics a tó vizének tükörsíma felületén –, amik felett még a telehold valamelyest világított, először beszürkült, majd befeketedett alattam és körülöttem minden.

„Ott a nyitófogantyú, húzd meg! Húzd már meg!”

Még vártam egy kicsit, nem tudtam, hogy hol járok, mikor is kell nyitni, hogyan kell odanyúlni a kallantyúhoz, hogy forduljak, hiszen sosem ugrottam még és korábban senki nem tanított meg az efféle dolgokra.

Aztán egy erő elindította a kezem, majd nagy rántást éreztem és mire feleszméltem, valahol egy koromfekete helyen hatalmas puffanással földet értem.

Kemény és láthatatlan idegenek megragadtak, meztelenre vetkőztettek, ide-oda lökdöstek és némán, de annál fájdalmasabban betuszkoltak valahova.

Messziről halványan tengerzúgást, madarak – talán sirályok – rikoltozását hallottam, orromat viszonylag friss levegő töltötte be, s az éj hidege borzongásra készítetett, azaz részben zárt, részben nyitott helyen voltam.

– Hol vagyok? – kérdeztem bátortalanul a vakvilágba.

– A semmi Szigetén, a Fekete városban.

A hang halk volt és nyugodt, kicsit messzebb lehetett, valószínűleg ült a földön a gazdája.

Annyira sötét volt, hogy nem láttam. Kinyújtottam a kezem, keresni kezdtem valamit, amiből megtudhatom, nincs-e előttem akármi, aminek nekimehetek, vagy belebotolhatok. Nem találtam semmit, így nagyon félénken, de tettem pár lépést az előbb megszólalt ember felé.

– Gyere, ülj le, nincs előtted más, csak a jelen, a Semmi. De azt érzed.

Vagy két kisebb, lábfejjel való tapogatás után elindultam, majd egy falhoz értem, a kövek, amikből megépítették, rettenetesen nagyok és hidegek voltak. Néhány simítás után észrevettem, hogy tükörsimák, egy repedés vagy hézag sincs rajtuk.

– Mi ez? – kérdeztem, majd lekuporodtam a földre.

– A fal. Itt nincs más, csak a fal.

– És akik idehoztak? Ők hol vannak? Kik ők? Foglyok vagyunk? Mit akarnak itt velünk?

– Hallom friss vagy. Őket hívhatod sorsnak, vagy a büntetésnek, vagy ha tetszik ajándéknak. Neked lesz majd fontos, hogy nevezed őket.

– De...

– Ne kapkodj, végy egy nagy levegőt, és ami a legfontosabb, hogy viselkedj!

– Miért? Megölnek? Vagy netán te esel nekem?

– Itt csak te bánthatod magad! De azt is megteheted, hogy elalszol, sírdogálhatsz, toporzékolhatsz, azt is, hogy összekuporodsz, vagy ha eljönnek a Kezes emberek, velük tartasz.

– Hogy kik?

– A Kezes emberek. Minden nap jönnek és megállnak melletted, rád néznek, s jelzik, akarsz-e velük menni?

– Hova?

– Ki innen. Tovább, vissza, máshova, de el innen.

– Hát persze, hogy akarok!

– Akkor figyelj, s ha itt lesznek, állj fel és menj!

Nem társalogtam tovább, bíztam benne, hogy hamar reggel lesz és akkor legalább körülnézhetek, és akkor majd jobban észrevehetem azokat, akikről a beszélgetőtársam mesélt.

De a sötétség nem múlt, így nem tudtam, mikor van reggel, mikor van nappal. Azaz mégis. Éreztem, ha melegít valami, nagyobb mozgás van körülöttem, ha valakik enni adnak.

Néha nekem jött egy éles és vastag valami, erre a hang csak annyit mondott:

„– Ő az ajtó. Ha felemeled a kezed, nem kötözködik tovább.”

Néha belém rúgott egy kisebb dolog, ezt „szék”-nek hívták, vagy esetenként megpróbált elgáncsolni egy szilárd dolog, őt meg „korlát”-nak kellett szólítanom.

De mindegyikre megkaptam azt a jelet, amivel le lehetett szerelni, amivel egyre kevesebb ellenséget találtam magam körül. Idővel ezek csak azért álltak már elém, hogy tudhassam: Merre tovább?

Egy alkalommal valakik megfogták a kezem, és hallgatagon kísérni kezdtek egy irányba.

– Hova megyünk?

Mivel nem láttam senkit és semmit, abból, hogy a tapintásuk kellemes, a mozdulataik meg nem durvák, hanem finomak voltak, megbízva bennük, velük tartottam.

– Néhányan kibontottunk egy kaput a falon, elmehetsz!

– Hova?

– Hát vissza oda, ahonnan jöttél, ahonnan mindannyian jöttünk.

S megtéve egy pár kanyart, fellépkedve egy tucat lépcsőn, átgyalogva furcsa dolgokkal teli rengetegeken, odaértünk egy helyre, ahol elengedték a kezem.

– Előtted a kapu, most mehatsz! – szóltak azok, akik eddig kísérték, majd kellemes huzatot kezdtem érezni arcomon.

– Ti nem jöttök?

– Mi ott is vagyunk, a kapun túl, s itt is, hogy azokat idekísérhessük, akik menni akarnak.

– És aki nem akarnak? – álltam meg egy pillanatra.

– Azokat végigvezetjük itt bent, s lehet, egyszer ők is ide, s majd innen ki, azaz vissza szeretnének majd menni.

– És kint is ilyen sötét van? – fordultam még hátra, ahogy megfogtam a kapu hatalmas kilincsét.

– Ez tőled függ. Ha akarod, lehet sötét, szürke, de akár szivárványszínű is. De ha kilépsz, megedződsz, pajzsod lesz, mehatsz, mert mersz majd menni és hamar eljuthatsz a partra is, ahonnan visszavisz a hajó otthonodhoz.

– Köszönöm!

Nagy levegőt vettem és behunyva a szemem az amúgy is teljes sötétben, tolni kezdtem a kaput.

Köszönöm!

A társ

A hatalmas domb úgy magasodott a pici falu fölé, mintha a következő pillanatban be akarná takarni, nehogy fázzon. Na, nem mintha nem lett volna jó idő. Ugyan a nap lassan elindult az esti elalvás felé, amit az aranyárgából lassan rózsaszínre festett ég szétfoszló csíkjai jeleztek, de még világos volt.

Barátommal ott ültünk a fűben, élveztük a kilátást a piciny házakra; a nem túl messze fekvő mezőn legelésző lovakat, na meg a kellemes bódultsággal eltöltő pipáink füstjét.

Gyakran elvonultunk ide beszélgetni, vagy ha nem volt kedvünk társalogni, csak órákon át néztük a tájat, meg a békét, ami körülvelt mindent. Bennünket is.

Valahonnan hangos ricsajjal reppentek fel a megzavart fácánok, egyre hangosabban ciripeltek a tücskök és jó volt együtt ásítani a természettel.

– Mindjárt elindul az a ló ott – közöltem pipatársammal, majd ujjammal az egyik patás felé mutattam.

– Az, amelyik...

S mire befejezhette volna a mondatot, az említett állat felemelte fejét a legelésből és lassú léptekkel, majd ütemes ügetéssel nekiiramodott a mező távolabbi felének.

– Hova megy? – kérdezte a barátom, majd nagyot szippantott a szájában lévő eszközből.

– A társához.

Én magam is megszívtam a pipám, kicsit magamba engedtem a dohányt, majd miután a mező és az ég a faluval egy kerek gombolyaggá vált, zuhanni kezdtem...

A lovarda nem volt nagy. Fehér falai tetején kicsi ablakok engedték be a fényt, ami a padlót elfedő homokból felkavart porral együtt. Kissé homályt hozott össze.

A tető faszerkezete az egészet boltozatosan fedte, az alatta zajló dolgokkal jellegzetes hangulatot adott az eseménynek.

A helyiség téglalap alakjának egyik hosszabbik oldalán, az ott erre kialakított helyen ültem. Nem voltunk sokan, de mindenki annál lelke-
sebben várta az aktuálisan következő versenyzőt.

A helybéli lovarda minden évben megrendezte a kicsi és mégis annál családiasabb programját, ami bemutatókból, nagy kajálásokból és különböző versenyszámokból állt.

Mindig szerettem a lovakat, de sosem volt bátorságom felülni egyik hátára sem. Rettenetesen irigyeltem a lovasokat, akik átérezve mindazt, amit egy ló adhat együtt a szabadsággal, olyan dolgokra voltak képesek, hogy mindez kívülről csodának hatott.

– Kis figyelmet kérek! – emelte meg a hangját egy férfi, aki kezével külön jelzett, mindenki tekintsen rá. – A következő számoknál nagy jelentősége van a csendnek. Köszönjük!

Jó helyen ültem, így kicsit ki is láttam a bejáraton túlra is. Ott állt egy gyönyörű pej felnyergelt ló, akire épp akkor szállt fel a lovasa, amikor az imént bejelentést tévő férfi odaért. Kicsit összebólintottak, majd a vezető kantáron fogta a patást.

– Helyet kérek! – hangzott a bejáratról.

– Tessék!

A lovas egy fiatal férfi volt. Fekete lovagló sapkát, fekete hozzávaló nadrágot, egy barna csizmát és fehér inget viselt. Tekintetét nap-
szemüveg mögé rejtette, de olyan nyugodtsággal ült a nyeregben, mint akit odaszögeltek.

A terem közepén megálltak, majd a férfi, aki bevezette a párost, kilépve a képből, oldalra sétált egészen a falhoz.

Elindultak. Határozott mozdulatok, apró és szinte láthatatlan jelek sorozata vette kezdetét. Nem volt megszakítás, csak a mozgásba bele-
rajzolt keringő.

Hol jobbra fordultak, hol balra. Akadt olyan pillanat, hogy ügetni kezdtek, de telt el úgy néhány másodperc, hogy csak álltak mozdulat-
lanul.

Időnként valaki be-bekiáltott egy betűt, de ez nem tudta elvenni a
figyelmemet a számról, aminek nézője voltam.

Rajzoltak képzeletbeli köröket, vagy éppen csak haladtak a téglalap
alak mentén. Mindegy volt. Az összeszokott páros együtt mozgott,
együtt lélegzett, egyszerre dobogott a szívük is.

Teltek a percek, lassan elkezdtem félni, hogy ennek a harmóniának el fog jönni a vége.

„Nem kell félni. Azt a ló is megérzi. Határozottság, béke, zöldellő mező, lágy szél.”

Ekkor halk, de annál jellegzetesebb füttyszó töltötte el a termet. Ismerős volt a dalocska, de annyira jól szálltak a hangok, butaság lett volna elrontani egy énekkel.

A ló füleit hegyezve figyelt, de nem esett ki a ritmusból. Abban a pillanatban épp egy köralakban ügettek és ez az alakzat hullámozott alattuk. Majd a dallam lassult, a ló lépésre váltott.

A nézők lélegzetvisszafojtva figyeltek.

A fütty elhalkult, a ló és lovasa ismét megérkezett a lovarda közepére.

Ekkor a nyeregben ülő odahajolt a ló füléhez, majd miután ismét kihúzta magát, a ló nyugodtan, de határozottan a két hátsó lábára ágaszkodott.

Hirtelen kiestem a pillanatból, s mire visszaérkeztem, a ló már ismét négy lábon állt és a vezető férfi is fogta a szarát.

Mindenki tapsolt, mindenki mosolygott, itt már nehéz lett volna uralni a csendet.

Miközben kifelé vezették a párost, halk zümmögő hangot hallottam a távolból.

„Hallod? Ez neked szól!”

Amint kint a lovas leszállt a nyeregből, a vezetője átölelte, majd egymásra mosolyogtak.

Aztán a lovat jobbra vezették, a társ még egy pillanatig ott állt, majd miután kezébe vette fehér botját és azt hangos csattanással kinyitotta, keresve a falat a másik irányba indult el.

Ismét a mezőn voltam. A virágok és a dohány illata teljesen elbódított. Karikáim hangtalanul szálltak felfelé, míg hatalmassá növe szét nem foszlottak a semmiben.

Nem telt el sok idő, hirtelen megjelent a fejem mellett egy másik fej.

Hangos szuszogással és az orra böködésével köszönt nekem a ló, ami nemrég még az alattunk fekvő mezőn vágatott.

Nem kellett hívni, nem fütttyentettem neki és még csak nem is integettem felé; tudta és érezte, hogy mennie kell, hogy várom.

Ha szárnya lett volna, csak felszáll, de így élvezve a szabadságát, meglovagolta egyedül a mezőt, a szelet, s hallgatva belsőjére, „haza-jött”...

A társam.

Talpra ember!

Mikoron eme történet megíródott, számtalan sors járta ugyanazon lépteit, ami azért mégsem tetszett ugyanannak. Mert senki és semmi nem lehet egyforma, csak hasonló...

Élt egy ember valahol Európa közepén, a Kárpát-medence gyűrűjében, a Magyarországnak nevezett hely fővárosa közelében.

Eddigi léte alatt, melyet születése óta megtett, csaták tömkelegét vívta már meg, de hitte és tudta, mindennek oka van, és megemelt fejjel nézte a hajóján a vihar miatt minduntalan rátörő hullámokat.

Gyerekkora, majd a való életre megérése során a testét bentről ostromló betegsége sejtről-sejtre, idegekről és erekről eljutva lassan megemésztette belsőjét.

Eme kór, amit a tudomány csak *diabetes mellitus*-nak, vagy ha tetszik cukorbetegségnek hív, nem kevés lemondással, s az idő elteltével egyre nagyobbá váló falakká emelkedvén, börtönnel járt.

Aztán a rácsok közül néhanapján kimenőt nyert férfi fogott egy vasládikát, lakatot rakott rája – melynek kulcsát messzi tengerekhez tartó folyóba vetette – majd bezárta a nem kívánt állapotot.

„Homokba dughatja a strucc a fejét, de a kinn maradt nagyobbik része ennivalónak pont ott marad az oroszlánnak.”

A titkot rejtő szelence lassan, de egyre jobban rozsdásodott, majd egy őszi nap kilyukadt és elszabadult a pokol.

Az arénában elszenvedett első pofon az egyik, majd a másik a szemfenék bevérzése, s mindkettő darabokra hullása után bejutott a kiütés is.

– Meg fog vakulni!

Hiába a professzor, meg a tudományok, megvakult...

Na, de ne legyenek egyedül a fekete árnyak, jött a soros hír: nincs tovább féktelen szabadság se:

– A vesék jelenleg csak negyven százalékosan működnek, és ez rohamosan még rosszabb lesz.

Mi lett szereplőnkkel?

Leült egy szusszanásra és lehunyta néhány napra világtalan szemeit.

„Ha másnak sikerült, nekem is fog!”

Hová és kihez? Mikor hová, mikor kihez!

Elindult, hogy feljusson oda, ahova látva soha nem ment volna, hogy akik látnak, s akik nem, mind tudják, hogy menni kell tovább!

Félt elindulni egyedül, de egyre-másra tette lábait, hogy amit kell, elsajátíthassa. Kezébe vette a fehér botot, letapogatta a világot, meghallotta a zajokat és figyelt a szélre, zenére, szagokra egyszerre.

Közben veséi elálmosodtak, érkeztek a mindennapos hányingerek, szédülések és mindaz, ami szürkíthette az amúgy színesedő feketeségét.

Barátokat szerzett, szórakozni, lovagolni járt, majd eljutva egy állomásra dolgozni, s újra élni kezdett.

Mire felépítette való világát, elismerés, kiemelt figyelem és egy megjelenő könyv lettek társai.

Bár belsője vérzett, felállt a Colosseum homokjából, és nevetve nézett bele a vele szemben karddal hadonászó csuklyással, aki eldobva pengéjét, kezébe vette kaszáját.

„Nem félek tőled, gyere, le foglak győzni!”

Haladt a megszokott életritmus, a mindennapok, amikor a következő vágás megint leterítette.

– El kell kezdenünk a dialízist, sajnos nem lehet megvárni vele az átültetést!

A pajzs, a kézbeadott remény, miszerint várólistára kerülve minden, ami esélyt ad, az egy vese és egy hasnyálmirigy, hogy élhesse életét tovább valaki halála után – még állta a támadást.

Megint elesett, de nevetett felfele, hogy ellensége tudja, nem fogja feladni.

Jött az autó, vitte a hatalmas géphez, ami szűrte vérét, adta tisztán vissza, de elszürkítette arcát, egyenesítette száját a nevetésből. A mindennapok: „alig iszok” és a „alig vizelek”, vagy „szinte nem is ettem, mitől híztam két kilót?” sora életerejét fogyasztották.

De hiába minden, összeszorította fogait, megmarkolta a kezében lévő egyre kopó láthatatlan fegyverét, kacagni kezdett, majd várta a következő csapást.

Teste fáradt, hiába volt minden küzdelem, a rettenetes víz ott maradt izmaiban, ereiben, s mindenhol, ahová való sosem lehetett volna.

Telefon, amely hat óra után mosolygott, de nem simogatta a hasát, majd még egy és még egy...

Tavaszi este várta szokásos álmaival, mikben mindig vihart kiabált, vagy körben repült, mint szédült vég.

Zene füleinek a csengődallam, ami ismét tangóra hívta, s jelezte a kedves női hang: „ha minden rendben, negyed egykor újra hívom, s megye önért a mentő.”

És a fehér taxi megjött, nem kérdezett, hanem vitte. Szájába vehette a tánchoz a rózsát.

A kapucnit viselő villogtatta szemeit, de a fekete lovon való vágta egyre messzebb juttatta tőle. Amaz nyújtogatta csontos kezeit, altatás, alvás, zavar és fájdalom következett. Műtétek, melynek sora kérdés és kérdéses volt, vérpótlás, s a gyógyszerek minduntalan.

Bolondok napja lett az első és az utolsó, a vég és a kezdet. Ajándék, melynek masniját orvosok, nővérek, barátok bontották ki, hogy a doboz mélyén tündöklő fényben megszülethessen az új élet.

Vad és abszolút álmok olvadtak bele agyából a valóságba, de már tudta, nemsokára ismét felállhat, hogy hullámozzon a nézősereg, hogy hangjuk tudassa ellenfelével: A minden és a semmi, mert itt a Minden és ki ellenség, irány a Semmi!

Talpra állva kezét fogott a feltámadással, feladata annyi maradt, hogy vigyázzon arra, mit a Sors hozott neki.

Elfelejtette a napi többszörös injekciókat, a vérszűréshez tartozó közel két milliméter vastag tűket, a torta nélküli és szomjúságát nem oltó folyadéktalan diétákat.

Felolvadt a jég, beszínesedett a téli mező, arca piros és örök mosolyt magán hordozóvá vált.

Nevetett újra, s vele örültek a társai, rokonok, kollégák, az egész világ.

Nem maradt többé semmi, ami negatív, vagy rossz, keserű.

Így járt eme férfi, most megint dolgozik, keresi igaz társát, mutatja környezetének a példát, hogy:

„Nincs legyőzhetetlen, nincs lehetetlen, mindig állj talpra, ember!”

A kocsmá

Kint sötét volt és fogcsikorgató hideg. A csillagok gyémántfény csillogással tűztek azok szemébe, akik ezen az éjjelen bánatukban, vagy örömlükben kémlelték az eget.

A hold szinte elfogyva, egy halvány ködgyűrűben táncolva lebegett a város felett, amit az elnéptelenedett utcák lámpafényei és a vakítóan fehér hó összes színe rajzolt kísértetiessé.

Nagy pelyhekben hullott a hó, a háztetők a füsttel keringőző kéményekkel együtt nyögtek a nagy fehér isten hidegét.

Bent, a padlástérben kialakított kocsmában nem voltak sokan. A kocsmáros kissé álmatag tekintettel mosogatta a poharakat, amiket aztán hanyagul csúsztatott a pulton a helyükre. Időnként kinézett a fáradtság fátyla mögül, akar-e még valaki valamit, majd folytatta a semmisnek látszó, ám annál fontosabb munkáját.

A kopott fapadok mellett nem túl sok vendég enyhe morajjal körülvéve kortyolgatta innivalóját, amit elég gyakran a következő kör várt.

A sarokban lévő asztalnál kicsit többen ültek. Mindegyikük előtt egy-egy pohár tele valamiféle folyadékkal, egyelőre érintetlenül. Némelyikük cigarettázott, akadt olyan, aki az ablakon át a hóesést bámulta szótlanul.

Egy hely, ahol ugyancsak ott állt az alkohollal megtöltött kis pohár, üres volt.

Az egyik pillanatban az ivótérbe vezető lépcső alján lévő bejárati ajtó hosszú nyikorgása, majd hangos becsapódása hatalmas csendet vágott az addig sem túl zajos helység hangulatába.

Egy lépés, majd egy koppanás hallatszott.

A mozdulatok megdermedtek, a tekintetek mind egy irányba szegeződtek és halkán, de annál szívbe markolóbban megszólalt egy dallam.

Újabb lépés, majd újabb koppanás. Meg az egyre erősödő zene.

A fájdalmasan síró hegedű kíméletlenül lehűtötte a levegőt és az asztalokon ücsörgő poharakat.

– Megérkezett – suttogta a csapos. – Szevaaaaasz...

Lépések és halk koppanások követték egymást.

Az idegenek, akik sosem jártak itt, nem értették mi történik, mert számukra semmi nem változott. A csapos a helyén, a törzsvendégek szintén, na meg valami különös huzat, ami csapkodja a bejárati ajtót. Na igen. A furcsa zene nem illett a képbe, de úgy gondolták annak oka van, hogy a pult mögötti ember pont egy ilyen mélabús dallamot rakott be a lejátszóba, amiben szinte mindig ütemesebb és bizony vidámabb dallamok hangjai csendültek fel.

Meg a megmagyarázhatatlan kopogások és lépések hangja...

Néhány pillanattal később a pultos egy pohárkával odalépett a sarokban lévő társasághoz, majd megemelte az italát.

... – „Gyengéden ölelj át és ringass szerelem... – hallatszott szinte minden irányból, majd mindenki lehúzta az alkoholt s közben a mennyezeti szalufákra felfüggesztett fehér botokra vetett egy pillantást.

Csupán egyetlen pohár maradt érintetlen az asztalon. Azon a helyen, ahol most nem ült és nem melegedett senki...

Képzelt riport

Már egy órája baktattam felfele az enyhén emelkedő hegyoldalon, s bár az erdő fái miatt nem mindenhol ért el a nyári és délutáni napfény, rendesen törölgettem a homlokom az izzadságtól.

Az út kanyarogva haladt távolodva a település szélétől kifele, de a falu határán álló házak nem estek messze célomtól.

Megfordultam, majd miközben meghúztam ásványvizes palackom, letekintettem a völgyben elterülő utcák és kertek tarka szőnyegére.

A valahonnan feltörő kutyaugatás, meg a másik oldalról jól kivehető kukorékolás emlékeztetett, hogy a helybéliek állatai olyan szimfóniát adnak itt mindennap, amit az ember nem hallhat egy kockapanelekkel körülvett város egyetlen pontján sem.

Folytattam a sétát, majd hamarosan megérkeztem egy fejmagasságig érő keresztesen összerakott falécekből készült kiskapuhoz, ami mellett egyszerű, hengeres gerendákból két oszlop is emelkedett. Innen jobbra és balra a legegyszerűbb drótkerítés húzódott, ami valahol hátul a benti ház mögött találkozhatott önmagával és így körbefogta a nem túl nagy telket.

A kapun belül a határt képező kerítés vonalában itt-ott fák álltak, akadt egy-két tuja is, de ezekből a törzsös növényekből jócskán védte a hátrébb megbújó faházat vagy egy fenyő, vagy egy nyír. A bejáráshoz, ami előtt egy fedett terasz díszelgett, egy lapos kövekből kirakott járda húzódott, mellette vadul burjánzó vadrózsa futott az ég felé, s akadt, ahol összekapaszkodott, mint egy igazi lugas. A vöröslő és illatozó virágjai mind mosolyogva néztek arra, aki elhaladt előttük, vagy éppen alattuk.

A környéket ölelő erdőből hangosan csicsogtak a madarak, de a teraszon valahol megbújó rádió kívül, amiből jól hallható volt az éppen futó jellegzetes szignál, csend sípolt a fülembé.

Megnyomtam a csengő gombját, ami mint egy szellemeket riasztó széljáték, trillázni kezdett.

– Jövök! – hallottam bentről, majd eltelt néhány másodperc és kinyílt a bejárati szűnyoghálós ajtó és előbb egy fehér bot, majd a gazdája tette tarkábbá a képet, aki fürgén lépett le a két falépcsőn, hogy megérkezzen élém.

Mire pillantottam volna, megjelent egy németjuhász is a kapu túloldalán, aki árgus tekintetekkel végigmért, majd vakkantott néhányat és miután odaszaladt gazdájához, visszajött „hozzám”.

– Nyugi Attila! Jövök.

A férfi, akinek tekintetét elrejtette egy szinte teljesen fekete nap szemüveg, botjával – amit csak fogott, de igazán nem használt – határozott lépésekkel odaért élém.

Egyszerű póló, egy könnyű vászonnadrág volt rajta, rövid barna haját megtúrta, majd körszakálla mögül mosolyogva, „átnézett” a kerítésen.

– Jó napot! Ön...

– Berg Tamás vagyok, tegnap beszéltünk.

– Igen, a melyik laptól is?

– A Nyugati Krónika...

– Igen, könnyen idetalált? – s közben kulcsot vett elő zsebéből, és kinyitotta a bejáratot. – Igen, a falubeliek segítettek.

A kapu kinyílt, a kutya élém állt, majd miután megszimatolt, odalépett gazdájához és beletúrt az ő kezébe is.

– Tiszteletem, Jenei András vagyok! – nyújtott kezet, majd miután beléptem a kapun belülre, bezáródott mögöttem a kijárat.

– A falusiak nagyon figyelnek, és mivel idegen vagyok, többen megkérdezték, „Ki Ön és miért keresi...?”

– Igen, ez itt szokás. Vigyázunk egymásra. Jöjjön beljebb, a társam nem harap.

Lassú léptekkel haladtam házigazdám mögött, aki mire észbe kaptam, fellépett a teraszra, kihúzott nekem egy rattan széket a hasonló asztalnál és helyet kínált.

– A második lépcsőnél vigyázzon, a bal fele meg van repedve, ma délután hozzák meg a deszkát, estére már ki is cserélem.

A fagerendás ház fedett terasza minden részletében egy western épület előtti helyet juttatott eszembe, csak itt nem fedte a simára gyalult léceket centis homok, vagy a széleken nem a „semmi” határolta, hanem

egy korlát és azok tetején kicsi ládákban mindenféle színben pompázó muskátlik, amik jellegzetesen illatoztak.

- Hozhatok Önnek egy kávét vagy üdítőt?
- Egy kávét elfogadok, köszönöm! De ha megengedi, segí...
- Ó, nem kell. Fél perc és itt is vagyok.

Néhány hete véletlenül futottam bele András személyébe, aki több éve elvesztette már a látását, s azon ritka emberek közé tartozott, akik nem sülyyedtek bele az ebből adódó depresszióba.

A találka után érdekelni kezdett, hogy ki is ő, hogyan és miképp éli mindennapjait, mit csinál, hogyan „látja” azt, amit mi látók sehogy, vagy éppen nagyon rosszul?

Mire észbe kaptam, laptopomon gyarapodtak a jegyzetek, s ebbe minden belefért róla: élete, amiben akadt szervátültetés, munkahely, ahol hozzá hasonló emberekért tesz naponta, vagy éppen több könyv, amiket vakon írt és olyan színesen írja le az általa megfestett világokat, mint mi látók.

Mire feleszméltem, ott gőzölgött előttem a két csésze, mellette egy másik kiöntőben tej, egy flakon tejszínhabos spray, meg a cukrot tartó edény.

– Nem tudtam, hogy tejjel vagy habbal szereti. ...Jut eszembe, nem tegeződhetnének? – kérdezett rám, majd felém fordította a tálcát, így a sajátja és az én csészém két irányba érte el azt, akinek szánták.

– Ez jó ötlet, köszí! Amúgy tejjel szoktam inni – feleltem, majd elkészítettem a saját italom.

– Házi tej, a faluban van több gazda, akiktől veszem, ez reggeli fejés. Ha nem bírod a zsírosat, maradj inkább a habnál!

– Nincs gond, a mamáméknál is volt tehéntej.

– Dohányzol?

– Lehet ebben a világban megélni nélküle? De itt nem is tudom, hogy...

– Gyűjts csak rá, ne izgulj, én pipázom! – majd hátranyúlt a mögötte lévő ablakpárkányra és egy fekete tokot meg egy kisebb fémdobozt rakott az asztalra.

Zavartan figyeltem minden mozdulatát, majd mivel engedélyt kaptam, zsebembe nyúltam és a kissé összegyűrt cigarettámat előhúztam és rágyújtottam.

Ő aprólékos mozdulatokkal dohányt szedegetett ki a tartóból, azt beletömködte a barna fából készült, kicsit meggörbített pipába, majd meggyújtotta és ráhajtotta a sárgarézből készült kupakot.

A kellemesen illatos dohánykarikák egy darabig teljesen egyben maradva szálltak a kert felé, majd az időnként meglibbenő szellő szétszaktította őket. Megérezve a saját cigim feleannyira sem illatos füstjét, egy pillanatig elgondolkodtam, szabad-e nekem itt most tényleg ezzel bűzölgönnöm?

– Na, az e-mailekből azt tudod, hogy ha „mersz kérdezni, én válaszolok!” Kérdezz! Ja, diktafonod van, vagy írsz?

– Hoztam diktafont. Ha lehet...

– Akkor rajta!

Kivettem a zsákból a kicsi tárgyat, letettem kettőnk közé és miután magam elé készítettem azokat a papírokat, amiken a kérdéseim voltak, lenyomtam a „rec” gombot.

András ismét hátranyúlt, lejjebb halkította a rádiót.

– Tipikus első kérdések: mikor és hogyan vesztetted el a látásod, hogy dolgoztad fel ezt a traumát, kik voltak melletted...?

– Standard kérdések, standard válaszok: gyerekkorom óta cukorbeteg voltam, huszonnyolc évesen ez betett a szememnek, a vesémnek és szétszedte a testem. Hogy dolgoztam fel? Azzal a jelmonddal, hogy „Ha másnak sikerült, nekem is fog!” Kik voltak mellettem? Senki és mindenki.

– Oké, lassítsunk! Aki olvasta az „Enyém” című könyved, annak lehet némi képe a feldolgozási folyamatokról. Mi volt nehezebb: a vakság vagy a betegséged, aminek a veséid leállása lett a következménye?

– Na ez az! Ezt már szeretem! – emelte fel a fejét, majd megszívta a pipáját, kortyolt a feketéjéből és folytatta. – Ha azt mondanám, hogy egyik sem, hazudnék. A vakság ugyan gördített némi átmeneti akadályokat az életembe, de rövid idő alatt rájöttem, semmi nem foghat vissza. Lehet, hogy egy bizonyos dolog elérése vagy megvalósítása több ideig tart, de nézz körül! Minden megvan, amit annak idején szerettem volna. Jó, nem húsz évbe, hanem negyvenötbe került, de ez ami itt van, megtestesíti azokat, amiket egyszer megálmodtam. Tehát a vakság nem akadály! Nem vezetek buszt – biztos megtehetném valahol egy focipálya méretű kietlen helyen –, nem élvezhetem a jelen nagy divatú háromdimenziós mozijait, vagy nem fogom szemmel látni a kínai falat, de

kérdezem: hány olyan látó van, aki ugyanígy „nem” fogja ezeket megtenni?

– Sok – feleltem bólogatva, majd rájöttem, hogy elég lett volna a válasz.

– Szóval a vesém, illetve amit az egyéb problémák okoztak, azok minél jobban és erősebben voltak jelen az akkori életemben, azok kezdtek el lekötözni.

– A dialízis, meg a rosszsullétek?

– Igen. Aztán bizony akármennyire tartja magát az ember, akár mennyire jelentem ki, hogy felállok és megyek, egyre többször ültem le.

– Aztán?

– Eljött 2010. április 1-je. Az új időszámítás, a műtétem, ahol megkaptam a vesét és a hasnyálmirigyet.

– Egy gondolat, ekkor már megjelent az első könyved ugye?

– Igen, a Konstantin-keresztes.

– Ez az, amiben valahol önmagad festetted le, ha jól emlékszem, egy biciklis mentős csoport elindítása volt a sztori.

– Igen, de ez egy korábbi dolog, amit még látóként írtam, csak már vakon tudtam kiadni.

– Na de vissza a vonalhoz! A műtét...

– Hát igen. A második megszületésem után – amikor már egy pár éve dolgoztam az egyesületünknel – nem sokkal visszatértem közéjük. Ugyan, nem mint masszőr, hanem mint olyan valaki, aki ha kell, beszélget, vagy ha kell, asztalt borogat. Azaz a látássérültek érdekeit képviseltem, eljártam az ügyekben és kutattam azokat, akik még nem értek el hozzánk az egyesülethez.

– Itt adtad ki a második írásod – szakítottam félbe, majd előszedtem egy újabb cigit.

– Ott a gyújtó! – mutatott a hamutál mellé. – Ja, igen. Ez volt, amiben az álmaimat meséltem.

– Ez teljesen más stílusú lett, mint az első.

– Abszolút, de azt vallom, ha az ember él, változik, vagy legalább ad magának utat arra, hogy megújuljon. Kell hozzá némi bátorság, de megéri!

– S aztán?

– Amikor már az ember hétköznapijait nem az köti le, hogy hogyan bírja ki a másnapig az időt, amikor már igazán oda tud figyelni másokra, észreveszed, hogy élsz. Jössz, méysz, eszel-iszol és dolgozol, meg ilyenek.

Jobban nyitsz, többet ugrasz, s ha éppen nem két ügy között vagy, engedsz magadnak röpke fantáziákat a saját jövődre is.

– Újabb könyv?

– Itt írtam meg „Az enyém”-et, meg alig ezt megelőzően a Triannitát.

– Megint két hatalmas váltás, két olyan terület, ami messze elkerüli a korábbiakat.

– „Ahány nyelvet beszélsz, annyi ember vagy!” A Triannita egy kitalált világban játszódik, némi történelmi beütéssel, ebbe belefért néha egy-egy olyan momentum, ami én szerettem volna lenni, ahol én szerettem volna lenni. A „vakos” sztori meg nem kérdezte, hogy akarom-e, jött.

– Közben dolgoztál.

– Igen. Jöttem, mentem, telefonálgattam és megint csak rá kellett jönnöm, hogy csak elhatározás kérdése, és ha valamit a fejembe veszek, azt megszerzem, megvalósítom. Mindegy, hogy ez egy probléma, egy segítségkérés, vagy éppen a jelenlegi kedvesem megtalálása is legyen az.

– Említetted a megújulást.

– Az ember, ha vak is, ne zárja be magát egy helyre! Olvasson, hallgasson zenét, járjon színházba, társalogjon minél több emberrel, és ha teheti: tanuljon! Sok ember vett körül, akiktől a mai napig tanulok, és ezért mindig hálás leszek nekik. Használok a mai napig az internetet, vagy ha elakadok, a telefonos tudakozót. Leemelem a „virtuális polcról” a lexikont, vagy egy régi regényt és használom az agyam. Figyelek a környezetre, a hangokra, az illatokra, az állatokra – köztük Attilára – vagy éppen a falusiakra...

– Attila mikor érkezett az életedbe?

– Megint ugrottál.

– Igaz, ne haragudj! Említetted a kedvesed.

– Igen, ő most dolgozik. Nem bonyolult, egyszer csak ott volt. Vártam rá, és amint lehetett a sors odavezette hozzám. Beszélgettünk, összejártunk, aztán megismert, és most a feleségem.

– Ő hogyan fogadta el a vakságot, meg mindazt, ami vele jár?

– Miért is gondolod, hogy „ezt el kell fogadni”? Az embert látta meg bennem, s nem a vakot. Ha tegyük fel, fél kezem lett volna, ugyanaz lett volna a helyzet.

– De hát azért be kell vallanod, hogy azért jár némi lemondással, és több odafigyeléssel, ha az ember egy fogyatékkal élővel él, nem?

– Azt gondolod, hogy igen? Nem tévedsz, de csak részben van igazad. Eleinte meg kell húzni dolgok határát, de ha nyitott vagy, játszani lehet mindennel, amit határnak érzel. Aztán már nem okoz gondot, hogy egy lépéssel előre gondolkodsz, hogy nem mutatsz, hanem mondasz bizonyos érzéseket, meg ilyenek. De ezeket egy kapcsolatban neked ugyanúgy meg kell tenni, mint annak, akitől elvárod. S nem is elvárod, hanem jól esik tőle, meg aztán természetes lesz és mindennapos. De mint említettem, ezek mindig megújulnak, azaz ha jön valami friss, nyitsz, tanulsz és élvezed a másnapi reggelt ugyanúgy, mint a tegnap emlékei megtapasztaltakat.

– Szóval mi volt előbb, ez a „Nyugalom szigete”, vagy a kutyád? – kérdeztem, s eltűnődve figyeltem, hogy András pipája még mindig ég.

– Attila.

Az eb erre megemelte a fejét, ott feküdt a gazdája lába alatt, majd miután semmi nem történt, bambán visszatette buksiját a mancsára.

– Miután már a műtét ideje után eltelt egy pár év, beválthattam, hogy magamhoz vegyek egy vakvezető kutyát. Kellott hozzá bátorság, de megérte. Tanultunk, sokat mentünk és most gyakrabban jön velem, mint gondolnád. Okos, de nem robot. Ha figyelsz rá, segít, ha elhanyagolod, meglustul.

– De itt neki is jó, nem?

– Szeret itt lenni, de szeret bejönni velem a városba is. Itt játszhat, bohóckodhat, vagy éppen heverészhet. De ha munka van, nincs pardon, dolgozni kell! Na de nincs is rá panaszom – mosolyogta el magát András, majd megcirógatta Attila fejét.

– A ház?

– Kírtató munka, utánajárás, rengeteg barát és szakember, meg amit lehetett, az a saját énem beletett energiája. Hogy hogyan? Hogy csinálja egy látó? Ha pénze van, megveszi, megtervezteti, megcsinálja, vagy megcsináltatja... Én ugyanígy. Meló, némi hitel, és idő, türelem és még mindig a munka, meg a munka.

– Most itt élsz, azt mondtad, hogy megvalósultak az álmaid. Van még olyan, amit szeretnél? Mondjuk látni?

– Megint csak hazudnék, ha azt mondanám, hogy nem. De igen, hogyne szeretnék látni! De ha hiszed, ha nem, nem ez az első. Jelenleg megint írok, itt ezen a helyen a legjobb környezet tudja azt adni, ami ehhez kell.

– Mi lesz ez?

– Hát valami olyan, amivel adhatok megint azoknak, akik olvasnak. De hogy válaszoljak a kérdésedre, mit szeretnék? Nem kisebb a vágyam, mint segíteni mindenkinek. Részt venni azoknak az embereknek a vágyai megvalósulásában, akik mernek lépni ahhoz, hogy eljussanak a céljaikhoz. Nem megvenni nekik a kulcsot a zárt ajtóhoz, hanem kezeikbe adni azt a könyvet, amiben megtalálhatják azt a technikát, ahol kikovácsolhatják a fémet, amiből lehet kulcsot csiszolni, majd ha megvan, azt már ők tehetik majd be a zárba...

– Egy gondolat a végére? – tettem fel a kérdést, és ahogy elhagyta a mondat a számat, már bántam, mert semmi kedvem nem volt abbahagyni a társalgást.

– Ahhoz, hogy légy valaki, neked kell tenned! Néha nagyon nehéznek tűnik elindulni, legszívesebben ott lennél a megszokott, langyos víznek nevezett biztonságnak titulált valamiben, de rájössz, hogy a dolog kihűl egy idő után. Nem az a bokszmeccs az izgalmas, ahol a profi az első menetben kiüti a kihívót, hanem az, ahol a padlóra küldött harcos feláll és küzd tovább!

– Akkor nincs rászámolás! Köszönöm a beszélgetést! – szólaltam meg „gong”-ként, majd észrevétlenül kikapcsoltam a diktafont.

Tengercseppek

Sokan voltunk. Bárhonnan figyeltem társaim, körülvettek; ott éltek és haltak velem fentről, lentől ugyanúgy, mint mellőlem bárhonnan.

Együtt szitáltunk, csapódtunk, együtt lüktetett a testünk, koppan-tunk valahol, vagy éppen belekapaszkodtunk kezeinkkel a másikba. Azaz éltünk, sodródtunk, és ha valamelyikünk gondolkodott, vagy éppen érzett, akkor ugyan megváltozott a színe, de ha nem volt mély a dolog, belevesztünk egymásba...

Akadtak olyanok, akik messzebb élték napjaikat, óráikat, vagy éppen perceiket tőlünk, de ha nem is mondtuk ki, testvéreinknek, rokonainknak neveztük őket. Élhettek a mélyben ugyanúgy, mint magasabbban, vagy éppen ott, ahonnan egyszer mindenki visszatért valaha...

Hogy honnan születtem közülük, azt nem mondta el senki; talán a messzi sötét úrből jöhettek, de akik suttogtak valamit rólam, azok szerint egy földi napon, egy őszi esővel tértem meg ezen a helyen, ami aztán életemnek azon szakaszává vált, ahonnan valamikor továbbállhatok.

Belepottyantam az énemnek eme mindenségébe, ebbe a formába és mire alakom igazi csepp alakúvá vált, azon vehettem észre magam, hogy a belsőmben nincs az, amitől olyan lehetnék, mint megannyi társam. Nem, nem üres voltam, csak ritkább, vagy egyszerűen csak másabb...

Na, de ettől még peregetem, csobogtam, koppantam ugyanúgy, mint mások; felemelkedtem, átváltoztam, majd lezuhantam és kerestem utam, hogy valaha „hazaérjek”.

Egyik nap ott csüngtem unalmasnak éppen nem mondható helyemen, ahol, ha rám sütött a napsugár, a kezeiből kijövő simogatás ezerszínűvé változott mellettem, amikor belém kapott a szél és magával rántott.

– Hová hurcolsz? – kérdeztem tőle, de ijedség nem volt bennem, tudtam a világ ma így változik, mennem kell.

- Nem tudom, csak viszlek!
- De miért engem?
- Ne zizegj, nem leszel egyedül.

Aztán nem szólt többet, hiába kérdeztem, csak hallgatott és suhantunk mindenféle.

Láttam fentről guruló zöld hegyeket, melyek aztán néhol kékké változtak; sárga és barna dombokat, amiknek aljából hozzám hasonlók nyújtogatták kezeiket; de néha sokáig csak hullámszó tömegek élő vagy holt tucatjai tajtékozva, vagy éppen lágyan keringőztek alattunk.

Majd zuhanni kezdtem olyan gyorsan, hogy testem a karcsú formájából tűhegyes rúddá alakult át, forogtam, pörögtem és úgy éreztem szétesek.

– Mi ez? – kérdeztem magamtól, s ahogy szétnéztem, hirtelen egyedül lettem.

Nem felelt senki, pedig kicsivel messzebb ugyanúgy zuhant néhány társam, mint én; csak mindannyian leszakadtunk a fentről.

Átlátszó testem mindenféle színekben kezdett játszani, eleinte piros lett, majd kék, aztán fehér és a végén elkékekült, majd szürke lett. Az érzés, hogy nem vagyok ura testemnek, nem tudom eldönteni lassan, hogy milyen alakom legyen, hogyan viseljem el mindazt, ami velem történik, akkora fájdalommal járt, hogy ordítottam.

„Kezedbe vetted sorsod alakítását, s te letted azt, hogy elhidd: a magad ura vagy! Becsukta szemed, belső megfagyasztotta, hogy kint bársony lehess, de odaadtad magad az enyészetnek, hát most nincs tovább!”

– Mi van? Nincs tovább? Ki vagy te? – kiáltottam és közben kapaszkodtam a semmibe.

– Gyáva voltál, hazudtál, féltél, s most zuhansz – felelte egy mély, dübörgő hang, de nem láttam a gazdáját.

Elborított a feketeség, elborított egy kezdődő aggodás, melynek szaga volt; a fájdalom, s minden részem sikított, hogy megállítsam a féktelenséget, ami egyre jobban húzott lefele.

– Akárki is vagy, nem fogsz legyőzni! – kiabáltam és tudatom legmélyéből tüzet, nyugalmat és végtelen erőt merítve fékezni kezdtem.

Villámok cikáztak körülöttem, de nem féltem. Oldalról jöttek mások, a szél kavargott velünk, remegtem a hangorkántól, de kitártam az ujjaim és megfogtam egy hajszálvékony hangfonalat. Nem tudom, hogy

honnan került oda, nem tudom, hogy ki adta, de ott volt és halkan énekelt: „Képes vagy rá, csak akard!”

Már nem zuhantam, csak estem, de ez inkább volt nevezhető lefele tartó lebegésnek; közelebb lett a nagy kék mindenség, mint a fehér lét, ami eddig az enyém lehetett...

Megmarkoltam a dallamokat, ujjaimmal éreztem, hogy az utolsó inda, ami megtarthat a csobbanástól, trillákat szór nekem. A dob halkan jelezte az irányt, a hegedűk körülvettek, a zongora húrjai megnyhították az éjszakát és botladozva kezdtem el megízlelni a táncot. Azt az utolsó-nak kihirdetett páros és megosztott tudatú lágy tangót, amiben minden a helyén volt, csak a rózsa hiányzott.

– Ne feledd: ha a lábad elindítod, kövesse a kezed is! Használd a füled, figyeljenek helyetted gondolataid és menni fog!

– Tudom, mert...

– Most csak táncolj! – kérte egy szólam, majd ellökött magától.

– Mire felfogtam, hogy majdnem elvesztettem a lendületet, megint megragadta a kezem, s visszafogott, nehogy beleérjek a sötét és mély, hideg vízbe.

Lent sírtak néhányan, zokogva énekeltek s hasított belőlük, hogy irigyelnek és felnéznek ránk egyszerre.

– Nézd csak, ott keleten, már habzik a világ! Jönnek a hullámok, gyere, itt könnyebb lesz átélni a vihart, a viharod!

– Nem!

– De hát nem játszatsz örökké operában a halandók sorsával!

– Akkor leszek jég, vagy hópehely, de nekem még nincs helyem ott, ahol ki tudja, mikor lehetek megint itt! – feleltem és miközben fordítottam a lépéseimen, rápillantottam a távolinak tűnő, de sebesen közeledő „világvégre”.

Es amaz jött; vágatott fekete és habzó szájú lován felém, nem nézett semmit és senkit. Egyre hidegebb lett, fénydárdák hasították át a világot, egyszerre ezer irányba akart dobni engem a vég, de szembe-fordultam vele.

– Nem félek tőled, nem fogod megkapni lelkem, és ha most azonnal nem nyomsz bele a mély vízbe, felülök rád és betörlek! – üvöltöttem bele a tombolásba.

Nem jött válasz, csak morgó és elhaló halálos kacaj töltötte be a léte, amiben a táncos társ most már nem a zene volt, hanem a sikító és

megőrzült szél. Rángatott, cibált, úgy játszott velem, mint aki egyszerre akar minden fajta lépést és hullámot magának, s mindezt velem együtt.

A mélységből szétnyíló halál fogai bele-belemartak a majdnem leérő gömbömbbe, hasam bentről üvegként kongott, majd mint akinek repedni kezd a széle, recsegtem, cikk-cakkban futkározott rajtam szét a semmi-vé szétdarabolásra megigézett szempár.

S amikor szúrásai lepattantak rólam, oldalról és fentről villantotta meg életem; csikorgott rajtam a fegyvere, s kicsorbulástól sem kímélve mindig és mindig újra nekifutott.

– Ha a jég nem meríti ki erőd, rozsdá lesz, mi szétzúz majd tőlem! – veszekedtem vele, de már csak suttogtam.

Hirtelen mély csend lett, elhaltak a hullámok, megszöktek a felhők és megláttam a csillagos mindenséget a fejem felett. Abbamaradt a morgás, már nem volt fájdalom, nem volt fültépő sikoltozás, csak a semmi.

De én is egyedül léteztem, nem fogták a kezem, nem táncoltam már, csak függtem a fent és a lent között.

S aztán a fénylő pontok csíkokká folytak szét, majd csigavonalban összezúzódtak, hogy egyszerre belezúttanjanak az alattam lévő tátongó mocsárba. Kígyóként fúródtak bele a süppedős és mindent elnyelő sárba, hosszú és elhaló énekükben mégsem hallottam szomorúságot. Csak a lágy és mindenüket megnyugtató békét.

Dörrenés hallatszott, majd még egy és még egy. Fémek csikorogtak, felsikoltott a világ, áriába kezdett az elfolyó sárga holdtányér; felemelkedett egy alaktalan forma és széttárta csontos karmait. Ujjai végén gyémántkampók villantak, tíz ujjából száz lett és megragadta hártásra dermedt testem.

– Most meghalsz! – hörögte.

Nem volt hangom, nem volt erőm, sem fény, sem sötét. Semmi...

A hegedű elkezdte játékát; sírt, nevetett és tűznyelveket szurkált a fekete valami ruhájába, testébe, kezeibe, szemébe, hogy amaz ne érjen el.

– Mi ez? – tudtam végre megszólalni, de hangom elnyomta a néma köd.

– Nézd! – hallottam szinte minden irányból, s tekintetem hátat fordított a sötétségnek.

Halvány derengés lett úrrá a világon, kisimult a határ és kiemelkedett a végtelenségnek tűnő koromból egy gyertyafény, amiben vidám

csicsergésként forgott egy tűzvörös rózsza. Szírmain harmatcseppek számkóztak; ismeretlenek, de ismerősek voltak nekem: olyanok, mint én!

– Hát táncolj!

Behunytam szemem, kinyúltam a virág, a világ felé, és ugyan a végtelen határán lebegett, mégis olyan közelben tudtam megfogni, hogy már-már megjedtem az ottlététől.

Felcsendültek a harangok, érkeztek a fuvolák, ott zenélt az orgona, s meghajoltam az akarat előtt.

Megolvadtam, fordultam, játszottam a felkelő nappal, hogy aztán a megnyugvó békében visszatérjek majd azokhoz, akikkel ideértem.

A tenger bársonnyá vált, felszálltak a sirályok, feltűntek a hajók, s a csuklyás hatalmas láncjaival csobbanva és örvényt kavarva süllyedt bele abba a mélységbe, ahonnan jött és ahova engem is magával akart vinni.

Összezárultak fölötte a hullámok, majd, mint egy üveglap, járhatóvá vált a víz; már nem csak én táncoltam, hanem mindenki.

Tapsoltak az ismerős cseppek, hujjogtak az összeölelkezett folyamok, áradni kezdtek a tavak és mire feleszméltem, már a felhők is báliasan szórták a konfettiket.

– Ezen túllépj és menj, hogy megtaláld utad, s célod! Leld meg a vért, a sót, a gőzt ugyanúgy, mintha sosem láttad volna a múltad! S mégis emlékezz, hogy ne legyen értelmetlen, ami megtörtént!

– Miként gondolhatok úgy eme táncra, hogy azok, kik még lépni sem tudnak, érezzék, s tudják, meg tőlem, mi lehet a vég? – kérdeztem halkán attól a galambtól, kinek csőrében a fűszálon megpihenve csüngtem.

– Fogj, sírj, énekel, írv, beszélj, sétálj, mutasd mi irány, de ne add meg a célt!

– Ki vagy te? – kérdeztem mielőtt lehuppantam volna a zöld ágyról.

– Én te vagyok, s te meg én.

– Köszönöm a táncot!

S megélve a semmit, a fehéret, vagy éppen a feketét, újra formát ölthettem: csepp lehettem a felhőkben, a vizekben, a sivatagban, vagy éppen a tengerben...

Mindig tégy érte!

Játszottak a színek körülöttem a tájjal. Az álmosan nyújtózkodó nap hosszú csíkokat vágott az égen korcsolyázó báránnyelűk habos hasába, így a hófehér testük kissé rózsaszín és narancssárga zebraként ügetett egyre messzebb a látóhatár mellé és a parton szunnyadó hegyek alá.

A halványkék, majd derengéssel beszürkülő égen már pontként gyúltak ki a jéghideg morzsák, melyeknek vezére, a korán kelő és későn lenyugvó Esthajnalcsillag tábornokként vezényelte csapatait a megjelenő Tejút mindkét oldalára.

A bennünket körülvevő, egyre szürkébb vízen visszatükröződött a parton kigyúló sárgás, vagy éppen fehér lámpák fénye. A cikk-cakokban zörgő, zöld és barna nádasok között a strandokon a vörös kövek tömege mellől a halszaggal és sörhabbal zenélő szivárványos zsiromlás be-költözött a bezáródó kapuk mögött elterülő falvakba.

Aztán minden elsötétült, megérkezett az éj feketesége, melyben fátylaként világított a félszigeten tornyosuló apátság két tornya, őrizte a magasból a tavat, a magukhoz térő rabló halakat, s azokat a hajósokat is, akik velünk együtt beléptek a hullámok éjjeli keringőjébe.

A barátommal egy kellemes délutáni borozás után, amikor csak finoman megkostoltuk a pincéjében a tavalyi termésből megérlelődött, enyhén testes vörösbort, némi tanakodás után lesétáltunk a kikötőbe és az ott szunnyadó vitorlásával megszöktünk a világ elől.

A kis hajó árbocára felhúzott hatalmas ponyvába a balatoni szellő testet domborított, s bár alig csiholt hullámokat, mi mégis haladhattunk egyre beljebb a „semmi” fölé.

Mivel nekem tudásom hiányzott a vitorlázáshoz, csak bámultam Árpit, ahogy ide-oda ugrál, és néha meghúz egy kötelet, vagy arrébb billenti a fehér háromszöget tartó rudat.

Aztán mire megjelent a hold is felettünk, elállt a szél és először lelassultunk, majd úgy körülbelül mindentől egyenlő távolságra megálltunk.

A kormányfogantyú mellett a petróleumlámpa körül már szaporodtak a szúnyogok, mindkettőnk arcát az alig megvilágító apró tűz árnyék-talanul festette saját izzásának színére.

– Van itt egy üveg borom, megisszuk? – kérdezte mosolyogva, majd megemelte a kötéltekercs belsejében meglapuló bontatlan nedűt.

– Miért is ne?

Miközben határozott mozdulattal beletekerte a dugóhúzó a para-fába, én kikotortam pipám a zsebembe elrejtett tokjából, megtömtem, majd néhány szippantás után beizzítottam a dohányt.

– Még egy fény – nevetett fel, majd mielőtt meghúzta volna az üveget, odanyújtotta nekem. – Egészségedre!

– A szabadságra! – feleltem és két karika között kortyoltam egyet.

Az orromba belecsapott Árpádék pincéjének a szaga, ahol a föld, a fahordók és a bor olyan „illatot” varázsolt minden belépő orrába, hogy azt érezte: Ebből inni kell!

– Mi az a szabadság? – kérdezett rám a barátom és összegombolta a nyakán az ingét.

– Amikor azt teszel, amit akarsz – feleltem hirtelen. – Vagy gondolsz.

– Biztos? Akármit?

– Na jó, persze bizonyos határokon belül – vágtam rá, majd rájöttem, futóhomokra tévedtem.

– Ha határokról beszélsz, akkor hol a szabadság?

– Hát a határon belül. Vagy a határig?

– Értelek, de mi van azon túl?

– Talán egy másik ember szabadsága. De mire akarsz kilyukadni?

Közben hűvösebb szellő csapott meg, ellibbenő füstkarikáim pillanatok alatt darabokra hullottak. A déli parton fel-felvillanó viharjelzés nem gyorsult, nyugodt éjszaka ölelt mindent magához. Egy teljesen ideális idő arra a témára, amit választottunk a mély beszélgetésre.

– Szerinted te szabad vagy? – pislantott ki egy újabb korty mögül.

– Tőlem függ.

– Most csak te vagy itt. Szabad vagy?

– Igen. Egy barátommal beszélgetek egy csendes helyen, kellemes idő van, van egy üveg jó borunk és nem zavar senki. Nincsenek hangos emberek, se autók, se...

– Fogoly vagy! – mordult fel Árpád, és arcán grimasz tudatta, hogy nem ért velem egyet.

– De hát... – kezdtem volna, de hirtelen megláttam a leheletem, majd végigfutott a hátamon a hideg. Ujjaimon csípő jeget kezdtem érezni, majd kiesett a kezemből a pipa és billegni kezdett a hajó.

A vitorla megfeszült, s olyan keménnyé dagadt, hogy diót lehetett volna törni rajta, hátulról sebes szél támadt ránk. Eltűntek a csillagok, elveszett a part, a kivilágított templom, s mire feleszméltem, már csak az orromig láttam, s a hajónk mellett egyre magasabban felcsapó hullámok habzó tetejéig.

– Ki kellene jutnunk a kikötőhöz! – kiáltottam, de hangom elnyelte egy hatalmas mennydörgés, meg az éggel egybefolyó víz moraja.

– Balatoni vihar! – vigyorgott rám a haver, de nem mozdult ültő helyéből.

Nem nyúlt a kötelek felé, nem fogta meg a kormányt, csak vihogott a fogai mögül és átnyújtotta az üveget. – Igyál, te szabad ember!

Megijedtem. Nemcsak attól, hogy ránk tört a vihar, hanem Árpi viselkedésétől is.

Tudtam, hogy nem egy hasonló esetben táncolt már a hajóval a tó közepén, tudtam, hogy sosem vesztette el nyugalmát egy kívülállónak katasztrófaként megítélt szituációban, de most valami nem stimmelt.

– Na, nem indulunk el kifele? – kérdeztem tőle, majd kitámasztottam magam és megmarkoltam a hajó szélét.

– Csináld azt, amit szeretnél! Indulj el kifele! – nevetett megint és oldalra mutatott. – Arra! Vagy inkább erre?

– Te megőrültél, vagy csak szimplán megütött a bor?

– Mondtad, hogy szerinted ki a szabad. Mondtam, hogy rab vagy!

A szél már forgatni kezdte a vitorlást, a ponyva néhány helyen hangosan recsegni kezdett, majd ugyan nem láttam fel a tetejére, tudtam, hogy a kötelek szakadoznak, és az anyag megreped több helyen is. A lassan a fejünk felett átcsapó hullámok már az aljuktól a tetejükig fehérén habzottak, azt éreztem, hogy úgy fognak kettéharapni minket hajóstól, mint egy hatalmas fehér cápa a tőhegyes fogaival.

– Hol a mentőmellény? – kérdeztem tőle.

– Az minek?

– Hát minek, te barom?! Hol van?

– Nem hoztam.

Egy hatalmas villanást láttam, ami kékesen, majd vörösbe fordulva megtalálta az árbocot, aztán csak hirtelen felemelkedtem és mialatt minden elsötétült és sípoló csend vette át az előbb még dübörgő világot, eltűnt körülöttem a mindenség.

Nem volt ott a vihar, a hajó, Árpi, de még a Balaton, vagy az ég sem.

Kellemes melegség töltött el, pedig csak lebegtem a semmiben. Alattam, felettem is a tér, ahol nem tudtam eldönteni, hogy mi merre és honnan hova.

– Na, most szabad vagy? – hallottam halkan a fejemből.

Megmozdultam, de olyan könnyű volt a kezem emelése, hogy a lendülettől megfordultam a tengelyem körül. Nem tetszett a dolog.

– Hhhhh...aa..hhhaa... – akartam felelni, de csak tátogva nyeltem a semmit.

– Mit szeretnél? Kimenni a partra? Vagy beszélni? Esetleg megfogni valamit? Tudni hol vagy? Látni? Érezni? Beszélni?

– HH...aa...hhhh....aa!

– Emlékszel? Beszélgettünk arról, hogy mi a szabadság. Csend, kellemes idő, bor...

A tehetetlenség és a felismerés úgy vágott arcon, hogy belesajdult a fejem. Hát persze! A bor! Talán sokat ittam, és annyira berúgtam, hogy eldőlt a hajón – ez meg egy álom. Akkor nincs baj, csak fel kellene ébredni! Gyerünk! Ébresztő!

De nem történt semmi. Ott voltam a „nem is tudom hol”, s hiába kezdtem volna el kapálózni, vagy kiabálni, nem változott volna az égvilágon semmi.

– Na jó, érdekel, hogy mit gondolsz! – dörmögött megint a hang, majd enyhe csípést kezdtem érezni a számon.

– Ááááá! Mi a fene ez? Hol a francba vagyok?!

– Ne üvöltözz! Csak ketten vagyunk – jött a hang, majd valaki megfogta hátulról a vállam.

Árpád volt, aki kezében a borosüveggel eléim lépett.

Hirtelen két szék lebegett velünk egy asztallal a levegőben, alattunk halványan gomolygott valamilyen köd, de messzebb, vagy mélyebben nem láttam.

– Ülj le, és folytasd a pipázást! Szeretted. Mellesleg én is. Kérsz még bort? – foglalt velem szemben helyet az asztal másik oldalán, és elém tolta az üveget.

A pipám ott villant meg a kezem előtt, izzott és eregette magából a karikákat. Nem tartotta semmi, csak arra várt, hogy megfogjam, és a szárát megszívva olyat tegyek, amit tényleg szeretek. De most akarok is?

Igen!

És meg tudtam fogni, oda bírtam emelni a számhoz és mélyet tudtam belőle szippantani.

– Most bizonyos értelemben szabad vagy!

– Mi ez az egész? Meghaltam? Vagy álmodom?

– Az van, amit akarsz, amit szeretnél – jött a halk és nyugodt válasz.

– Akkor álmodom.

– Akkor álmodsz.

– Az álmában az ember bizonyos dolgokat nem érez. Mint a pipadohány illatát. Ám most ezt én érzem.

– Mi van, ha azt mondom, hogy a valóságban, vagyis amit annak gondolunk, igazán aki szívja a pipát, az nem is érzi az illatát?

Megállt a fogaim között a műanyag szár, Árpinak teljesen igaza volt. Még sosem éreztem a füst kellemes aromáját, amikor pipáztattam.

– Mi a csavar? – kérdeztem vissza.

– Akartál pipázni az előbb, hát nyúltál felé. Élvezni akartad, hát élvezted. Ezért mondtam, hogy most szabad vagy.

– Akkor elég csak akarnom valamit és valóban szabad leszek?

– Szerinted?

– Hát a jelek szerint...

A barátom arcvonásai nem árultak el többet, csak figyelte, ahogy felszállnak a karikáim a levegőbe.

– Mit szerettél volna, amikor ránk tört a vihar? – kérdezett újra.

– Biztos helyen lenni. Kijutni a partra – feleltem.

Villanás szakította félbe a képet, s ott forogtunk megint a hullámok között a vitorlással a Balaton közepén. Az eső olyan erővel verte oldalról az egész testem, s mindent, amit csak ért, hogy olyan volt, mintha oldalra esett volna. A szél dobálta a tó tetején ugráló hajónkat, a gyakran az eget megvilágító villámok után a dörgés pedig megremegtette a gyomrom. Hányingerem volt, szédültem és a félelemtől nem bírtam mozdulni.

Árpi ott ült velem szemben és nevetett. Haja csupa víz lett, szeméből sugárzott valami, ami oldani kezdte a félelmem.

– Na, mit akarsz?

– Kijutni innen! – ordítottam.

– Akarod?

– Igen!

– Az kevés!

És akkor megértettem mindent. Kezdett felengedni a zsibbadás a kezeimből, a gyomrom nem akart kijönni belőlem, és megtaláltam a fent és a lent közötti vonalat.

Kezeimmel megfogtam a mellettem csapkodó kötelet, aminek a vége hozzá volt kötve a vitorlarúdhoz, és ahogy elkaptam, egyszerre kisimult, majd megfeszült a háromszög.

Árpád is hasonlóan tett, már volt iránya a hajónak, már kisebbek lettek a hullámok és a sűrű vízcseppek között megderengett valami halvány sziporka, amit a nem túl messzi kikötőnek gondoltam.

– Ott a kikötő? – mutattam egy irányba.

– Szerinted?

– Igen! Az ott a kikötő!

És amint megfeszítettem volna megint a kötelet, hogy segítsen a kormányzást, könnyedén siklottunk be a vad vízen táncoló, de a mólóhoz kikötött hajók és csónakok között a védett stégig. Nem zavartak bennünket a hullámok, úgy csúsztunk be a békébe, mintha jégen siklottunk volna.

Aztán újabb villanás meg egy halk pukkanás; és még egy, és még egy. Mint amikor az ember sorozatra állítja a fényképezőgépen az automatával vakuzó technikát.

Csend, nyugodt víz, csillagok és a hajóban velem szemben ücsörgő barát a kezében az üveggel. Sem eső, sem szél, csak a ránk vigyázó reflektorfényes tornyok, az égen és a hegyről csillogó fénypontok és a nyugalom.

– Mi az a szabadság? – kérdezett a haver.

Mély levegőt vettem és átnézve a füstkarikán, ami most libbent ki a pipa száján, halkán válaszoltam.

– Amiről ebben a világban hiszed, hogy az. Amiért magadnak és másnak is jól teszel, hogy az lehessen. S ha nemcsak állítod, hanem teszed és érzed, akkor valóban szabad lehetsz!

Árpi megemelte az üveget, aminek az alján még volt valamennyi bor, majd kettőnk közé tartotta és felkiáltott:

– Akkor igyunk a szabadságra!

Egy történet

A tó partjára épült kicsi hajóállomás igénytelen külsejét senki nem vette figyelembe. A mindennapos utasok csak addig voltak ott, amíg fel nem szálltak a kompra, ami a túlsó parti városba vitte őket.

Nem volt hideg, a reggeli járatra alig jött ki pár ember. Egy öreg néni, aki mindig az első volt a túlparti reggeli misén; egy anyuka a gyermekével, ki iskolába, ki a munkahelyére; és egy fiatal lány várt türelemmel. Ő összekulcsolt kézzel állt a mólón. Már látni lehetett a kompot.

Hosszú, barna haját megigazította, amikor észrevette, hogy egy fiatal fiú ül le az egyik padra olvasni. A fiú barna hajú volt, szemüveget viselt és semmiben nem különbözött a korabeli társaitól.

Pillanatra felemelte fejét az olvasásból, és észrevette a lány pillanatását. Egy gyors zavar, s amaz elfordult. A fiú nem tudta a barna szemek után visszazavarázsolni a tekintetét az újságra.

Megérkezett a komp. Lassan beállt a helyére, az utasok beszállhattak.

A fiú hosszasan nézte, hogyan távolodik a vízi jármű, de a lányt, azt az arcot nem tudta kivenni a fejéből. Hirtelen felpattant, az újságot behajtogatta a dzsekije zsebébe, majd odalépett egy feketén csillogó motorhoz, ami a hajóállomás mellett parkolt. Felvette fekete bukósisakját, és miután beindította a gépet, nagy sebességgel eltűnt.

A lány is gondolt az állomáson lévőre, de rövid idő elteltével mérlegelte a dolgot; máshová terelte gondolatait.

A tó nem volt nagy; egy kis völgyben terült el, körülötte három település élte korántsem unalmas világát.

A motor szinte siklott az úton, gazdája nem félt a sebességtől. A fordulatszám-mérő mutatója már elhagyta a tízest, a srác újra váltott. Az alatta elcikázó felezővonalak szinte suttogták neki: „Gyorsabban!”

Sorban hagyta le a különböző autókat, azok csak legyintettek, ők nem siettek.

Amikor egy hasonló hajóállomáshoz ért, megállt, lecsatolta sisakját és a távolba nézett. Nem messze a parttól ott közeledett a komp.

Előkapta a zsebéből az újságot, leült a padra és úgy tett, mint aki olvas.

A komp befutott, a lány örült, hogy végre nem inog a lába alatt a talaj. Megigazította táskáját, felvette a napszemüvegét és a partra lépett. Észrevette a fiút. Először megijedt, de meglátta az újság mögül kikanalizáló szemeket és önkéntelenül is elmosolyodott.

Nem állt meg, lassan elsétált a meggyűrt lapok mögé bújó ember mellett. Elérve a járda végéhez, ahol el szokott fordulni, megfordult és letolta szemüvegét, vajon ott van-e még? A srác ekkor már a motoron ült, de érezte a simogató és bizsergető szemek erejét minden testrészén.

A lány gondolt a különös, de egyre jobban ismerős emberre, tetszett neki, hogy felfigyeltek rá. Este, amikor ment haza, a fiú ott állt és már nem volt kezében újság, őt nézte. Lassított, de nem állt meg; reménye nem vált be, nem szólította meg. Másnap reggel a fiú már ott ült a padon, amikor a lány érkezett. Csak mosolygott egyet, majd miután befutott a komp, felszállt rá.

A srác rohant a motorhoz, és ugyanúgy elviharzott, mint előző nap.

Minden ugyanúgy történt néhány napig, mint előtte. A lány élvezte a játékot, a fiú csendesen gyönyörködött. S közben leszállt az éj.

Egyik délután a lány úgy döntött, hogy megszólítja végre játékkuk másik résztvevőjét, ha visszaér. Vadul kavargtak gondolatai. Minden perc egy évnek tűnt. A komp lassan visszaért. A lány sietett kiszállni, de amint a partra lépett, csalódottan vette tudomásul, hogy aki miatt „sietett”, nincs ott.

„Ez csak játék volt.” – gondolta, a távolból sziréna hangja érkezett, de hamar elhalkult.

A padra még egyszer visszanézett, majd hazament.

Másnap minden sokkal egyhangúbban kezdődött. Bár a reggelinél édesanyja ugyanúgy szorgoskodott, apja meg újságot olvasott, érezte, valami nem stimmel.

– Hallottad, mi történt tegnap? – kérdezte apja.

– Nem.

– Tegnap a szomszéd településnél egy motoros fiút találtak az út szélén, a motorjától, ami összetört, úgy jó pár méterre. Meghalt.

Kikapta apja kezéből az újságot, és miután a címlapon egy fekete motort és a fiút meglátta, felpattant és kirohant a lakásból.

Szaladt kezében az újsággal, ki a hajóállomásra.

– Nem! – kiáltotta, majd leroskadt a padra, ahol a fiú szokott ülni. Az újságot már összegyűrte, és nem törődve az ott sétáló emberekkel, hangosan sírni kezdett.

Mindkét parton egy szál rózsza jelzi a padon, itt ismerte meg a lány a fiút és hagyta, hogy a halál elvegye tőle.

Sokszor járok arra, a lány most is ott sír és a vizet nézi. A messzi távolban keresi a fiú pillantását, de az már nem néz vissza. Még az újság mögül sem.

A Sors

A betűk. Igen, valahogy összefolytak a lapon. Nem rendbe, csak úgy jobbra-balra. Forogtak, pörögtek, egymással hatalmasakat ütköztek.

A kerek betűk a nagy hasukkal fellökték a vékony betűket, amik nagyot csattanva lehullottak a lap aljára. A többi felette és rajta ugrándozott.

Megjelent egy kéz a lap felett és néhány simítást végzett a nagy kesze-kuszaságban. A betűkből szavak, a szavakból pedig néhány mondat állt össze a papír közepén.

*„A tűz felpofozta a kályhát és a korom keringőzni
kezdett a kéménnyel.”*

Meg kellett értenem a sorokat valahogy, így összegyűrtém a papírt és beledobtam a szemetesbe. Eltelt néhány hét; az utcákat jártam, amikor egy guberáló jött velem szembe. Ruhája szakadt volt, arca borostás, keze és körmei pedig piszkosak.

Messziről büzlött az egész ember. Sunyi arca mögül rám nézett, és amikor el akartam menni mellette, megfogta a karomat. Láta, hogy ez számomra nem kellemes, de nem tehetett mást, rám volt utalva.

Előkotortam néhány forintot és odaadtam neki. Erre ő lehajtotta a fejét, majd turkálni kezdett a zsebében és egy ronggyá használdott papír cetlit húzott elő. Azt a kezembe nyomta, majd szomorú arccal és lehajtott fejjel tovább ment.

Először el akartam dobni, de úgy gondoltam, előbb megnézem, mi van rajta.

Az a két sor nézett vissza rám, amit néhány hete ezzel a cetlivel dobtam ki.

Fények, köd, hangok

A zenepult mögött ketten álltak. Előttük egy hosszú asztalszerű bútoron gépek; CD-lejátszók, egy apró zsebszámítógép és vagy három, mindenféle gombokkal, tekerőkkel teletűzdelt diplomatatáska nagyságú kapcsolótábla feküdt.

A szabályosnak tűnő eszközök hátuljából tucatnyi kábel; vastagabbak, szélesek, drótegyenesek és telefonzsinórhoz hasonlóak futottak több irányba, hogy aztán eltűnjenek a padlóban, a plafonon, vagy éppen a fal megfelelő rejtekében.

A zsúfolásig megtelt terem tetején elszórtan, ám mégis valamiféle szabályszerűséget követve kisebb-nagyobb lámpák ontották magukból az ezerszínű fényeiket; fehérret, sárgát, kéket, zöldet, pirosat és amikor ezek összekeveredve vonalakká alakulva kígyózni kezdtek mindenben, amire rákúsztak, hirtelen eltűntek, majd kezdtek előlről.

Némelyik kockásan ugrált, de akadt köztük csigaszerű, vagy lágyan himbálódzó apró csillag is.

Aztán ahogy belekeveredtek volna az eldugottabb és sötétebb zugokba, ott meglelve egy tükröt, vagy egy apró és mindent visszaverő gömböt, megcáfolták a fizika azon törvényét, hogy a fény nem tud kanyarodni.

A sarkokban és a terem szélén emelkedő oszlopokon elhelyezett hangfalakból ütemes és dobhártyaszaggató ritmusok szabadultak el, melyek akárkinek megmozdították volna végtagjait; az ujjakat, fejeket, de még egy nyugton ülő ember ruháját is arra kényszerítették, hogy rezegjen, elnyomjon bármit, ami mozdulatlan.

A lemezeket irányító fiú egyik fülén egy hatalmas fejhallgató fitygett, melynek csak a fele dolgozott, a másik a begömbített nyakkal volt tartva, nehogy leessen. A túloldalon alig észrevehető dugó tűnt el a hallójáratban, a belőle kiinduló vékony zsinór bekunkorodva futott

hátra, beleveszve egy apró dobozba, valahol a srác farmerjának a derekán körbefutó övén.

A fekete napszemüvegen visszatükröződtek az ide-oda cikázó szikrák, meg az előtte villódzó monitor kékesfehér színei.

A másik srác hasonló szerelésben nyúlált az előtte fekvő irányító-pulthoz, majd a következő pillanatban odahajolt a társához és mondott neki valamit. Amaz bólintott, majd felgyorsult a mélyebb dob üteme, aztán egyre hangosodott a háttérben a sziszegés; hullámszerű kezdett a finom szintetizátor hangja és akkor egy másodpercre elnémult minden.

Mire a táncolók fülébe belehasított volna a korábbi zajtól kialakult és hirtelen meghalt zene, már a sípolás előtt egy mélyről induló és a szívdobogásra hasonlító hang kezdte el körkörös útját.

A két oldalról mindent vízszintesen kettévágó zöld fénysík, mint egy tó víztükre rebegett, majd a vad és folytonos mozdulatok megremegettek vele. Aztán felsívitott egy magas női hang, oldalról vattacukorszagú füst szívárgott a tömegbe, s beindult a plafonról egy folyamatosan villogó vaku, a stroboszkóp is.

A pillanat nem nyúlt el nagyon, felkapcsolódtak a színes lámpák, s visszazökkent mindenki a már korábbi és mégis más ütemekbe.

Amikor a hosszú, barna hajú lány a barátnőjével megfogta poharát, amiben egy kevés alkohollal üdítőt kért magának a pultnál, leült és körbepillantott. Tudta: a mai nap megint unalmas lesz.

Két napja jött le a tóhoz nyaralni, pihenni szeretett volna a város zajos élete után. Napozni, fürödni és szórakozni egyszerre.

A mai este azzal indult el a nyaraló egyszerű és kicsi szobájából, ahol alig néhány percet töltött a tükre előtt, hogy meglátja erre-fele milyenek a fiatalok, milyen zene itt a menő és milyen a felhozatal a srácokat illetően.

Aztán amint beléptek a közelben gyakran „tuti hely”-ként emlegetett diszkóba és körbepillantott, meg kellett állapítania, hogy mindenki egyforma és minden megismerés nélkül valószínűleg unalmas is.

– Igyunk egy italt, aztán ha nagyon nem bírod, továbbmegyünk! – szólott oda neki a barátnője, majd szembeülve vele az egyetlen szabad helyre, kissé meglazította dekoltázsát, hogy többet lásson az esetleges vadászó szempárok gazdájára.

– Nyugi, mindjárt feloldódom – nyugtatta.

A zene hamarosan megint átfordult, majd elhalkult és elveszett belőle a dinamizmus; lágy és simogatóbb hangszerek csendültek fel, kevesebb lett a fény.

A tömeg megritkult, majd alig egy perc alatt összesimuló párok foglalták el a parkettet, s mire megint körbenézett volna a két lány, itt-ott egymásba kapcsolódó fiatalok kezei, ajkai töltöttek el mindent.

A barnahajú ránézett a pultosra, majd miközben belekortyolt a poharába, tovasiklott a tekintete és bepillantott a zenepult mögé.

A szemüveges két ujjával mutatott valamit a társának, majd lehajolt és az asztala alól előhúzott egy CD tokot; valamit simított rajta és aztán kinyitotta. A halovány fényben felcsillant a kivett lemez, a fiú elmosolyodott és felnézett egy pillanatra.

A lány nem ült messze; megpróbált a zenemágus fejhallgatós szemén keresztül belelátni a fejébe, a lejátszóba belerakott titokba, de csak az alig hallható dallamok és a mosolyból elkomorodó arc volt a felelet.

Aztán a másik srác is feltekintett, majd megint odahajolt a korongokat búvölőhöz és mondott neki valamit.

Egy másodpercre megállt az idő; kipillantott a feketeség mögül a lemezlovas, bele a tömegbe, egyenesen a hosszú hajú lány felé. Amaz megijedt, s bár nem látta meg a másik szemeit, zavarában a sajátját lehunyta, majd elfordult.

– Akkor most egy kicsit repülünk a felhőkkel! – hangzott a hangszórókból, majd mint egy mennydörgés, akkora dörrenés hallatszott mindenhol, s megzavarodott a terem.

– Jöttek? – lépett oda a lányokhoz két magas fiú; egyikük rövid és tüsi frizurát, bő nyakú pólót és farmert, a másik kigombolt inget és fekete nadrágot viselt.

A barnahajú ránézett a srácokra, majd a szőke barátnőjére és hogy kifejezze valahogy a „nem”-leges választát, szó nélkül, megint ivott poharából.

– Na? – kérdezte tőle a hozzá közelebbi vadász.

– Nem, köszí én majd... – akarta mondani, de barátnője félbevágta:

– Figyelj az italomra, nehogy elfogyjon, amíg visszajövök!

Bólintott a távolodó pár után, s mire észbekapott, a fiú, aki először táncolni hívta, már le is ült vele szembe.

„Hogy a csodába tudassam ezzel a sráccal, hogy jobb, ha nyugton hagy? Biztos, hogy nem fogok vele táncolni, de igazán beszélgetni se akarok...” – gondolta, majd mintha tekintetével kérhetné a DJ-t, hogy

tegyen valamit eme ügy érdekében, megint odapillantott a napszemüvegére.

Amaz éppen odaadott egy lemeztokot a mellette tevékenykedőnek, majd levette a fejéről a fülhallgatót és eltűnt hátul egy keskeny ajtóban.

– Mit mondtál, honnan jöttetek? – kérdezett a pihenésre és beszélgetésre itt maradt fiú, és hogy jobban belenézhesen a vele szemben ülő lány szemeibe, eltolta az előtte otthagyt poharat.

– Ne haragudj, de nincs jó kedvem, nem akarok dumálni! – felelt vissza.

A pillanatok alatt kikoszarozott srác arcán végigfutott egy észrevehető rángás, majd megfogta az ekkor már a haverjával táncoló szőke poharát, kiitta a benne hagyott italt és odatolta a barna elé.

Idióta kurva! – morogta el magát, majd felállt és odament a bárpulthoz.

„Na végre!” – futott át a lány agyán, és körbenézett.

A ritmusok megint elszabadultak; felvillantak a vörös és ibolya lámpák, jött a váltás és tele lett a táncter.

A zenéért felelős fiú közben visszatért, megint kezébe vette a tokjait, bólogatott társának és ide-oda forogva felvette a fejhallgatóját.

A lány elszédült, tompult a hang, zúgni kezdett minden és ugyanabban a pillanatban egyszer csak megfagyott a világ. A villódzó lámpák folyamatos fényre váltottak, a mozdulatokkal rángatózó fiatalok megmerevedtek, a hangfalak megnémultak, s aki cigarettát szívott, a füstje olyanná lett, mint egy pókháló, ami megfeszül a levegőben.

A lány megrázta a fejét, behunyta szemeit, de hiába remélte, hogy csak elbambult, minden ugyanolyan maradt: mozdulatlan.

– Mi ez? – kérdezett fel, de szavai visszhangozva verődtek vissza füléhez és ez megrémisztette.

„Biztos belekavartak valamit a piába!” – gondolta, majd felállt és elindult a kijárat felé. Ha megcsapatja magát a friss levegővel, akkor talán magához tér a világ.

Ahogy elindult a megmerevedett fiatalok mellett, egy hang a háta mögül halkan arra készítette, hogy megálljon.

– Nem jó a zene?

Megfordult és azt látta, hogy a fiú, aki a lemezeket varázsolta itt egész este, leteszi a fülesét a pultra.

– Mi?

– Nem tetszik a zeném? – kérdezett újra a szemüveges, majd megtúrta rövid haját, és egyenesen a lány felé nézett.

– De... izé... a zene jó...

– Akkor mi a baj? – jött az újabb kérdés.

– Nem tudom, csak valami nem stimmel. Velem...

– Akarod elmondani? Én meghallgatlak.

– Én nem... – kezdte volna zavarában, aztán megfordult és ismét kísérletet tett, hogy kijusson.

– Ne félj! Senki nem hall. Ha akarod, le is ülhetünk, vagy mindenképp hazamennél?

– Igen, azt hiszem ez lesz a legjobb! – felelt halkán, és újra megállt.

– Akkor ma eddig tart a buli! Hazakísérnélek... Errefele ilyenkor sok a részeg és a kábszeres... – lépett mögé a srác és gyengéden megérintette a vállát.

– A barátnőm...

– Ő most nagyon elfoglalt – mutatott a fiú az egyik sarokba, ahol a szőke szépség igen vad csókolózásba fagyott bele a korábban őt felkérő fiúval.

Egy percig nagy lett a csend. A lány nem tudta mit akar; valamiért félt, de ugyanakkor egyre jobban azt érezte, hogy ő is azt szeretné, ha a fiú hazakísérné. Nem értette a jelent, fogalma sem volt, hogy mi történt és mi zajlik most vele, de miközben szembefordult az őt megállítóval, furcsa melegség és bizsergés töltötte el.

– Persze csak ha... – kezdte a napszemüveges, majd a farzsebe irányából hátulról egy fehér és gumival összefogott tárgyat húzott elő.

A következő pillanatban leemelte a gumit a kezében lévő eszközről és egy mozdulattal botot varázsolt belőle.

– Hiszen te... – kezdte a lány, és a meglepetés kiült az arcára.

– Igen, vak vagyok. Zavar?

– Nem, csak... hogyan... hogy akarsz hazakísérni?

– Hiszen nem a lábam rossz, hanem a szemem – felelte mosolyogva amaz és odalépett a lány mellé.

– Igen, de akkor te a... zene...

Hatalmas durranás rázta meg a mindenséget, mindent eltöltő füst jelent meg, és sikoltás terítette el a teret.

A lány forogni kezdett, majd megfordult a világ vele; elöntötte a víz, könnyei patakokban kezdtek folyni, gyomra görcsbe rándult és jelezte, ha nem figyel oda, lehányja magát.

Majd elsötétült körülötte megint minden, hideg lett és nem tudta eldönteni, hogy hol van a fent és hol a lent. Merre van a feje, hol vannak a karjai, egyáltalán semminek nem volt meg a helyzete.

S akkor hirtelen ott ült megint az asztalnál, vele szemben a szőke barátnője, aki kipirult arccal és mérgesen vizsgálta üres poharát; megint dübörgött a zene, folyt a füst.

– Jól vagy? – kérdezte őt. – Megittad a kólám? Halló!

– Izé, én nem... az a... – mutatott a bárpultnál beszélgető fiúra és zavartan fordult a diszkós felé.

Amaz ugyanott tette a dolgát a saját terepén, de amint odanézett, megemelte a fekete szemüvegét és ránézett.

– Az a DJ...

– Mi van? Várj, odaülök melléd, mert hangos ez a duc-duc!

– Mondom az a DJ...

Csend lett. Lehalkult a dübörgés, kialudtak a fények, s igen rövid idő alatt oszlani kezdett a társaság. Néhányan tapsoltak, de a többség magára vette farmerdzsekijét és letéve valamennyi pénzt a bárpultra, kifelé sietett. Mire a két lány felfogta volna, hogy igen rövid idő alatt véget ért a buli, már csak ők ketten, a két diszkós, meg a poharait rendezgető italpultos maradt bent.

A lemezlovas segítője kihúzott néhány kábelt a gépek hátuljából, majd becsukta a fémből készült lemeztartó táskát és elhúzott a lányok mellett.

– Sziasztok! Helló Zeke!

– Szevasz, Pici! Holnap folyt. köv.? – kérdezett vissza a mosogatóból amaz, majd odafordult, hogy a válaszhoz lássa a kifelé rohanó arcát.

– Majd a tutit a mestertől!

S mire véglegeset kellett volna felelni, kilépett az ajtón.

A lányok egymásra néztek és felálltak az asztaltól.

– Mit akartál mondani az előbb? – kérdezett a szőke, és feltette kicsi táskáját a vállára.

– Csak azt, hogy...

Odafordult a fekete szemüveges felé, aki lehajtotta a laptopot a diszkópulton, hangos csattanással kinyitotta a vékony fehér botot a kezével és hangtalanul eltűnt a hátsó kijárat felé.

– Csak azt akartam mondani, hogy a DJ...

– Hogy vak. Tudom. Ezért jó itt a zene, és ezért hívják DJ Blind-nak...

S amint kiléptek az ajtón, a fekete szemüveges fiú ott állt egyik kezében a fehér bottal és szélesen mosolygott, majd amikor válaszul a lány mellélépett és megfogta a kezét, hangosan felnevettek és eltűntek a sötéttségben.

Ott van

Félelmetes látványt adtak a sziklák; meredeken, csipkézetten nyúltak az égig, meg ugyanolyan végtelenül a mélységbe. Nem mutattak semmi könyörületet, de akkora romantikával töltöttek el, mintha legalább egy virágokkal teli zöld mezőn sétáltam volna.

A nap hol előbújt a havas hágókat betakargató felhői mögül, vagy a lent elterülő mocsár felett terpeszkedő, szürke gomolyag oldalából, hol meg éles sugaraival tűként szurkálta az embert.

A szél ott lapult a függőleges sziklafalak oldalában; ha figyeltem, szimfóniát adott, ha véletlen megcsúsztam a mászásban, akkor a lepotyogó kövek visszhangját távoli testvéreinek magyarázta el.

S ha ott kellett csüngenem egy ujjakkal megtartott helyzetben és némi gondolkodást igényelt a tudat, hogy „hol találom meg a kapaszkodót, ha nincs is?”, akkor a sejtelmes hangok sikítozni kezdtek és benyomták a fülembe a szívem hangjait.

A néhány órával korábban a legutolsó táborban otthagytam társam idegesen rázta a fejét, amikor meglátta a csillogást a szememben, hogy bizony nekem senki és semmi nem mondja meg, hogy hova ne menjek.

– Nem egy helyen jártunk már, lógtunk itt-ott a semmiben, de amit most akarsz, az őrültség! – mondta.

– Lehet, de nincs más! Lent azt mondtam, hogy...

– Kit érdekel! – csattant fel. – Itt te vagy!

– Nem kell velem jönnöd. Ez az én hegyem! – feleltem és keserűen vettem fel a hátizsákom.

– Nekem az is a dolgom, hogyha marhaságra vetemedsz, seggbe rúgjalak.

– Ez az én hegyem! – válaszoltam megint és tudván, hogy könnyebb, ha elfordulok, és nem szólok többet, ha nem is nézem a lehervadt arcát, elindultam fel a tetőre.

Ő nem szólt utánam, de akkora csendben maradt, hogy éreztem a tekintetét, éreztem, hogy legszívesebben odajönne és megrángatna, adna két jó nagy pofont, hogy észre térítsen.

De semmi nem történt.

Sosem bántott volna. Egyszerűen csak engedte, hogy tegyem, amit jónak gondolok, amit én akarok, amire azt hiszem, hogy jelenleg ennyi kell, ennyi az én dolgom, vagy mivel ezt akarom, tegyem meg.

Számtalanszor hagyott már, s ha eszement módon tettem dolgokat, csak jelezte, hogy ez talán nem lesz jó, de hagyta, hogy megéljem. Tudta, hogy valamiért ez nekem az a részem, amit azért hajtok, azért jött elém, hogy tapasztaljam; megfogjam, aztán ha megéget, majd tudjam, hogy így tanul az ember. Így, s ha ez megannyi fájdalommal jár, könnyekkel, vagy éppen kacagással, akkor is tapasztalat és az enyém.

Az utóbbi időben egyre kevesebbet hallgattam rá. Már nem tartottam meg a tanácsait, nem hallottam meg a hangjában, ha a mély jelzés az érdekeimet akarja, csak mosolyogtam, bólogattam és arra hivatkozva, hogy: „Nincs más...”, mentem a saját fejem után.

S aztán amikor néhány figyelmeztető bokatörés után ott „tartotta a lelkem”, amikor csak felhívtam, hogy hadd mondjam el valakinek, hogy „Mekkora barom vagyok!”, akkor is mosolygott, meghallgatott, nem szapult, hanem megfogott és halkán súgta a fülembre: „...Emberélet nem múlik rajta.”

Ahogy a hegy magába zárta a lélegzetem, amit egyre szaporábban kellett végeznem, a bakancsom egyre többször csúszott meg az alattomos kavicsokon. Ilyenkor megráztam magam, majd miután lehiggadtam és fújtam néhányat, újra nekiindultam a fellegekbe nyúló meredélyeknek.

Átugrottam egy több embernyi hasadékot, ami mellettem futott a kopár oldalon, majd ahogy megtettem még néhány kilométert, egy igazi „csak felfele és nincs lefele” helyre értem.

– Ez az! – nyugtáztam, majd felnéztem a magasra.

Azt mondták a gyávák, meg a „nagyon okosok”, hogy nem fogom tudni végigcsinálni. Nem azért, mert lehetetlen, hanem mert megérzés, hogy „Nem lesz jó vége...”

„Ha már beleavágtam, csinálnom kell!”

Hátat fordítottam az alattam elvesző meredek hegyoldalnak, ami nek az alján, vagy legalábbis valahol ott, nem volt más, csak az a tátongó mélység. Az a legalább kétszáz méteres, függőleges falú kanyon, ami-

nek a fala olyan volt, mint a jéggel bevont márvány. Mindez egy gyémántkemény, szegekkel és más szerszámokkal sem megtörhető természetes építmény volt, ahol soha és senki nem tudott sem fel, sem lefele haladni. De mivel ezt a mászók jól tudták, hamar a hely abban lett ismert, hogy vagy fentről, vagy a kanyon aljáról nézte a szemlélődő a végtelen folyosót.

A mélyén egy folyó kanyargott, de mivel nem volt nagy és mély, bárki beleállhatott, s hallgathatta a halk csobogást, vagy a fent vijjogó sasok messzibe hullámló hangjait.

A környék bizonyos részei igen hamar turistalátványosságok lettek; csoportokat hoztak ide lovakkal, vagy akinek pénze volt rá, akkor repülővel, de ahol most másztam, az kiesett minden jól bejárt körből. Ide nem jöttek már fel a mászók, a légi vagányok meg nem tudtak mit mutogatni az ablakból; gyérült a növényzet, ritkultak az apró gyíkok és társaik is.

Egy-egy kövirózsa, s valami igénytelen fűféle kapaszkodott a köveken, de csak a szél, a ritka eső és a szellemeket meghazudtoló visszhangok voltak velem.

Aztán megcsúszott a talpam alatt az apró kövek hengere. Mire feleszméltem, hasra vágódtam és egyre gyorsabban kezdtem csúszni lefele a hegyoldalon. Az ujjaim nem találtak olyan pontot, amiben megakaszthattam volna őket; lábaim hiába tudták, mi a taktika ilyen esetben, siklottak a végtelen felé.

Oldalra fordultam, hogy ha esetleg egy helyen beakadna a zsákom, akkor az talán megfog, vagy legalábbis lassít – de hamar beláttam, semmi nincs, ami megtarthatna.

„A szakadék!” – üvöltötte a belsőm, s rájöttem, hogy talán néhány másodpercem lehet még... de aztán kődarabként hullok majd alá, amíg homokra zúzódom érek majd le a kanyargó folyó alig bokáig érő vizébe.

...Menj egy másik hegyre!...

...Végiggondoltad, hogy hogyan mászod meg?...

...Mi lesz ha...?

...Ne foglalkozz mással, neked mi a jó?...

...Akik mondták, azok nem foglalkoznak veled, most se gondolnak rád...

Egymást érték a villámként cikázó gondolataim, majd miután még egy párszor megpróbáltam valamiben megkapaszkodni és nem sikerült, egy pillanatra lehunytam a szemem.

...Születés... játékbaba... virágállvány... panellakás... emberek... iskola... gyötrem... testvérek... hazugság... ködös boldogság... gyerek... munka... kihasználás... akaratgyengeség... megalázottság... remény... pusmogás... átverés... fáradtság... emberek szeretete... valaki... biztonság... csalódás... hideg... munka... kaja... alvás... munka...

Az ujjaim véresre horzsolódtak, a nadrágom elszakadt, és amikor elértem a peremet, megállt az idő.

Befagytak a hangok, hirtelen meleg lett, majd ugyanabban a pillanatban hideg is, nagy fényesség és vaksötét. Sikító csend és dübörgő morajlás követte egymást, elszállt a testemből minden fájdalom és fáradtság – olyan pehelykönnyű lettem, mint a magasból lefelé forgó fehér pihe, amit akaratlanul kivedlett magából bármelyik madár.

„Nincs tovább!” – zizegte a hang bentről, de mégsem félelmet éreztem, hanem megnyugvást.

Aztán ezer tű hasított a testembe, szálanként kezdte tépni valami a hajam, egyenként szakították kifelé a körmeimet és billiónyi fokon égetett a tű valahonnan.

Fáztam, elöntött a forróság, majd olyan iramban kezdett verni a szívem, hogy azt gondoltam szinte meg sem pihen két dobbanás között.

„Bamm!”

A kezem kinyúlt, ahogy a testem elhagyta a párkányt, de mindezt olyan sebességgel, hogy azt hittem, megfordult velem az idő.

Szemeimmel láttam, ahogy egy hatalmas faliórán a mutatók eszeveszett módon visszafele forognak, ahogy az utcán mindenki hátra indul el, legyen az ember, kutya, vagy autó.

„Megfogni... csak még egyszer... most... még egy centi... most... MOST!”

S abban a pillanatban, ahogy a zuhanni induló testem lekanyarodott volna és kinyúlt a kezem az utolsó próbálkozás reménytelensége, a sziklafal teteje felé, egy erős és szoros ujjakkal végződő kéz csattant a csuklómon.

Az élet.

– Fogd meg és tartsd! – kiáltotta a társam, majd megvetve a meredek oldalban a lábát, húzni kezdett kifelé a semmiből.

A barát.

– Nem tudom tartani magam! – sípoltam felé, majd hunyorogva ránéztem.

– Menni fog! – szólt halkán, majd felrántott és a lendülettől meg a gyengeségtől elvágódtunk a szakadék szélén.

Egy jó darabig nem szólaltam meg, ő meg várta az első gondolataimat. Közben felült, megigazította összegyűrt ruháját. Kulacsából vizet locsolva kezeire, megmosta őket. Aztán, miközben odanyújtotta nekem, előkotort egy csokit egy oldalzsebből és mélázni kezdett a végtelenség felé.

– Kérsz ebből a vacakból? – kérdezte, majd mosolyogva rám nézett, és mielőtt beleharapott volna a félig kicsomagolt édességbe, odatartotta eléem.

– Nem, azt hiszem, most egy whisky jobb lenne – feleltem, és megráztam a fejem.

– Az sajnos nincs nálam. Jól vagy?

– Köszönöm!

– Akkor jó! Látom némileg megzúztad magad.

– Köszönöm, hogy te..

– Bármikor. Lefelé amúgy is unalmas...

Nem telt bele néhány perc, megette a falatokat, majd felállt, és lenézett a tátongásba. Vett néhány mély lélegzetet, aztán megfordult és nevetve maga mellé állított.

– Akkor lássuk csak, hogy mit rejtenek azok a felhők ott fent, ahova indultál!

Minden választás helyes!

Ott álltam valahol a végtelen szélén, s figyeltem a lenyugvó napot. Tekintetemmel végigsuhantam a láthatáron. Lent a remegő föld terült el, amiből halvány rebegéssel táncolt a függőnyként felemelkedő meleg, s ami ha jól figyeltem, fejtetőre állította a sziklákat, a homoktengert. Ha meg összehúztam a szemem, a vörös szikrák egyszerre voltak színesek és fehérek vagy feketék.

Az égen egy-egy kósza báránnyelfű úszott, de a kékség kezdett beszürkülni és egy ponton mintha kiszúrták volna; tűhegyként fénylett az esthajnalcsillag.

Távolból ásítózó állatok hangja, a halhatatlan szél susogó lehelete ért fülemig, de kezdett megtelni a környék a koncertet adó más élő-lényekkel is.

Leültem a meredek sziklafal tetején, és miközben bentől melegség töltött el, arcomra mosoly ült ki az elégedettségtől. Megrázott egy borzongás – azon vettem észre magam, hogy didergek.

„Mi a jobb? Melyik út a jó irány? Melegem van, vagy fázom? Hagyjam, vagy megtegyem? Fent, vagy lent?” – cikáztak egymás után a gondolataim, s tudtam, hogy mindegyikre nálam a felelet.

– Hahhóóó! – kiáltottam bele a semmibe, a világba.

– ÓÓÓhohaaa! – jött a válasz.

– Megtegyem? – kezdtem újra a játékom, majd lehunytam a szemem.

– ...Tegyem...tegyem...tegyed...megtegyed...

Valahol lecsukott szemhéjam alatt felfigyeltem egy távoli helyre, ahol apró tűz gyúlt. Valaki rakta néhány darab faágból, bátortalanul tüzet csiholt, majd ahogy parázslani kezdett, megállt előtte és elmélázott: „fűjjam, vagy ne?”

A lángok nem akartak maguktól életre kelni, csak sistergett a gally és mély zöngéssel egyre hallgatagabbá vált.

A szemem felpattant, de kint nem volt semmi, csak a sötétség, amiben egyre mélyebben tört utat magának a didergés, az „önmagamtól semmi nem változik, csak ha lépek”-gondolatok.

– Fújd meg, mert elalszik! – kiáltottam.

– ..elalszik...elalszik...alszik?

Ismét lecsuktam a szemem, hogy legalább érezzem a haldokló parazsat; hogy valahogy rávegyem a távolban az idegent, hogy tegyen a melegéért.

– Fújj rá legalább! – suttogtam felé, majd azt láttam, hogy felnéz a maga elé meredésből. Pont az irányomban.

– Aztán miért? – kérdezte tanácstalan tekintettel.

– Hogy éljen. Hogy egyáltalán adjon fényt, lobogjon, vagy hogy ne fázzunk.

– Fázzunk? Ez az én tüzem – felelt hidegen, majd lábával megkotorta az egyre halványabb parazsat.

– Igaz. A te tüzed, de...

– Akkor törődj a sajátodéval!

– A sajátommal? Hiszen én nem is...

– Emlékszel? A minap te is kezédbe vetted a gyufád, még ki is húztad, de amikor kezdted volna a folyamatot, megijedtél. Pont úgy, mint az a kisfiú, aki titokban a tűzzel játszik, akit érdekel, hogy milyen gyufázni, de benne van, hogy nem szabad. Ha megteszi, lehet, hogy bajt csinál – de lehet, hogy csak elfújja, és aztán már tudja, hogy mi is az.

Emlékeztem arra a pillanatra. Akkor bennem is az volt.

„Mi van, ha valami leég? Ha megégetem a kezem? Mi lesz, ha meglátja valaki? Vagy lehet, hogy nem is olyan varázslatos, és ha kipróbálok, akkor már nem félek tőle? Egyszerűen csak magaménak tudok majd valamit, amit sokan tudnak már, csak ott és akkor én még nem? Mi baj lehet belőle? Végül is semmi, csak végighúzom a doboz szélén, megfigyelem, ahogy meggyullad, majd ráfújok és kész.”

– Jól van, látom, már alakul – szólt újra az idegen, majd leguggolt, és ráfújt a tüzére, ami sistergett néhányat, és egy-egy helyen mintha lobbant volna.

– Félttem – jött ki a számon.

– Mitől?

– Hát nem is tudom. Azt hiszem, hogy attól, hogy elveszik a titok varázsa.

Csend lett megint, majd újabb kép villant elém.

Ott álltam egy sötét és hideg helyen, de mégsem fáztam. Volt velem valaki, aki nem szólt, ám ahogy rám nézett, tudtam, hogy ő sem fázik. Aztán a bal fülemben egy mély hang dübörgött, a jobban meg egy magas. Nem tudtam, hogy akivel ott voltunk, az hallotta-e – nekem egyre hangosabban hatottak a kétoldali és kétféle hangok.

„Igen! Ne! Igen! Ne! Igen! Ne!”

– Hagyjatok békén! – kiáltottam, de aki közben a szemembe tekintett, meghallotta és elengedte a kezem.

– Mi a baj? – kérdezte lágyan, majd megsimította a kezével az arcomat.

– Semmi. Azt hiszem...

– Az lesz a jól – nyomta el a szavaimat, majd odabújt hozzám és átölelt.

Megint kinyitottam a szemem, de közben a sziklaperemen és mindenhol vaksötét lett. Már nem láttam a lenti világot, csak a közben megszaporodott csillagokat és a távolból derengő sápadt holdat.

„Fújd meg!”

Éreztem, meg kell győznöm a tűzrakót, ne hagyja elaludni a lángokat, ne hagyja aludni őket.

Szemhéjaim engedelmeskedtek és ismét látni kezdtem a távoli ember körvonalait, ahogy ott töpreng: mit tegyen?

– Fújj rá, hogy keljen életre végre! – szólaltam meg végül, majd észrevettem, hogy mintha az egész már nem tűnne olyan messzi képnek.

– Miért is?

– Mert az jó! Mindenkiné az, s ezért szabad, ezért lehet és kell és... Csináld már!

– Mi van, ha nem is jó mindenkiné? – akadékoskodott.

– Gondolkodj már! Meleg, fény, erő, hit, minden.

– Meg, ha akarom aztán a semmi.

– Akkor semmi. De most még ahhoz is kell tenni, mert ami jelenleg van, az megöl.

Megijedtem a szavaimtól.

„Miket beszélek? Miért magyarázom ennek az idegennek, hogy mi a jobb? Tűzet akarok, meg fényt? Én meggyújtanám? De tényleg? Megtettem?”

– Te megtetted? – nézett ismét rám.

– Azt hiszem igen – feleltem egy olyan kérdésre, aminek nem tudtam a célját.

– S utána mi lett?

– Hát lett meleg, meg erő.

– Az jó – mosolygott, és erősebben ráfújt a meglobbanó lángokra.

A sárga és vörös nyelvek körbevették a száraz ágakat, nem kellett sok, a tűz pattogva vette uralma alá az áldozatait, s mindent, ami körülötte volt. Hamarosan már én is ott álltam, sem kellett dörzsölgetnie a kezeit, neveltünk, és megláttuk egymás mosolygó arcát is.

– Na, ez az!

A szavak elnyomták a tűz hangjait, egymásnak meséltünk, közben néha megdobtuk a „társunkat” utánpótlással, hogy ne tudjon lenyugodni.

Ám a gallyak fogytak, már csak némi falevél és fűcsomó feküdt körülöttünk, aztán ijedten vettük észre, hogy nincs mellettünk semmi, amit odaadhatnánk a „barátnak”.

– El fog aludni – kedvetlenedett el az idegen és rám nézett.

– Hozzak még valahonnan... – akartam kérdezni, de leintett.

– Nincs itt a közelben már gally. Már megnéztem. Ennek vége.

– Biztos, hogy vége?

– Ennek igen. Ezért voltam az elején tanácstalan.

„Igen, tudom, hogy mi a kérdés, mi a válasz és akad a pillanat. De hiszem, hogy akkor is megérte, akkor is jó volt!”

Elmosolyodtam és megveregettem a másik vállát.

– Most látsz, most nem fázol és kész a vacsora, van erőd elindulni egy olyan helyre, ahol van fa, ahol lehet új tüzet gyújtani. Ugye?

– Akkor ez azt jelenti, hogy mégsem volt felesleges – felelte, majd nevetni kezdett.

– Nem hát! S ha majd holnap, vagy azután egy másik helyen elgondolkodsz, hogy: „igen, vagy nem?”, akkor már csak annyi lesz előtted, hogy itt már jártál, ez adott erőt meg reményt, és akkor ott is megkaphatod. Nem ugyanezt, de...

– Ne folytasd, értelek! S ott is ott leszel?

– Nem. De lesznek mások, lesz más, fa, kövek, levelek, meleg... S ennek tükrében ott is meg fogod gyújtani a lángokat.

– Még egy kérdés: mi van, ha ott bánt valakit a varázslat?

– Mindig lesznek olyanok, akiknek nem ad jót, ami történik. De ők is tudják, hogy olyan is lesz, amikor nekik lesz jó és az meg neked nem ad meleget, erőt.

Egyetlen dologra figyelj, bár tudom, hogy néha ez lehetetlennek tűnik majd. Ha képes vagy tüzet gyújtani, képes vagy égetni is vele. Tudj uralkodni, s ha úgy adódik elfojtani, vagy azonnal oltani. De ne mentésként, hanem azért, hogy addig ne érjenek a lángok, hogy égessenek. Érted?

– Igen. Honnan fogod tudni, hogy mikor...

– Akkor, ott és úgy pontosan fogod tudni. Látod majd, érzed majd és tenni fogod a dolgod. S az lesz a jó!

– Lesz olyan, hogy nem gyújthatok tüzet. Meg olyan is, hogy várnom kell, mert nem lesz hely vagy fa.

– Lesz, de aztán előbb-utóbb megint eljutsz egy helyre és tanulva a dolgokból, már nem kell töprengened azon, hogy gyújts vagy ne. Ott leszel, s tudni fogod.

– Köszönöm!... öszönöm... szönöm... szönöm... szönöm... – visszhangzott a hangom, amikor kinyitottam a szemem.

Ott ültem a végtelen felett és rájöttem, hogy önmagammal beszélgettem. Vagy a visszhangommal?

Felálltam, majd odalépve a peremhez, letekintettem.

Egy lépés volt, de nem kellett félnem, mert tudtam, hogy nem lesz baj.

„Nem lehet baj, nincs semmi rossz benne.”

Amikor elugrottam a szélétől a magaslatnak, zuhanás helyett repülni kezdtem; ha akartam lebegtem, vagy suhantam a levegőben, de nem lefele, hanem bármerre. Képes voltam szárnyalni, de ehhez az kellett, hogy merjek elrugaszkodni a földtől.

Merjek vállalni valamit, amiben benne rejlett a zuhanás is, de ugyanúgy a szabadság, az élet, a világ.

„Minden nap találók ajándékokat magamnak, ami tudom, hogy erőt ad mosolyogni, nevetni, adni, s ha kell, akkor örökösen felállni. Ez lehet egy kézfogás, egy pillanatnyi fényszikra a vaksötétben, egy hangos madárfütty, ölelés, csoki, levél, virágillat, elismerés, élet, labda, melegség, munka, egy pohár víz, szabadság...”

A varázslat – I.

A pegazus nem fehér volt, hanem éjfekete; de a vattapamacsok alá lebukó napsugarak úgy játszottak kékesen fénylő szőréen, hogy aki megpillanthatta, azt hitte: bizony, az ég kékje ráköltözött.

Fejét nemesen felszegve, igazi tiszta tekintettel, mégsem gőgösen tartotta, sörénye csak éppen annyira lobogott, hogy ne bántsa a gazdáját a hátán.

Szárnyai párhuzamosan, kecsesen és erőt sugallva mozogtak, elnyelték és tovaengedték a láthatatlan szelet, s a levegő áramlatait, melyekkel sebesen tudtak haladni.

Nem volt rajta nyereg, vagy holmi földi testvérein megszokott zabla, vagy kengyel; ura, aki egyben társa is volt, egy egyszerű halványbarna, díszesen meghímzett terítőn ült a hátán.

A férfi lazán kapaszkodott, háta olyan egyenes vonalban állt szinte az egyre sötétedő ég felé, hogy kardot lehetett volna hozzá igazítani. Arcán halvány mosoly derengett, hosszú haja hullámosan verte nem túl széles vállait. Ruhája egyszerű darab volt; igazodott a lóhoz és a pokróchoz is, enyhe barna és sárgás színekkel öltöztette őt fel.

Derekán egy sötétebb öv feszült, bal vállától pedig egy vékonyabb szíj futott keresztbe hozzá és egy apró, fehér csontkapocsban végződött. Szemei nevettek, de annyira fáradtan pislogtak a hátuk mögött hagyott távtól, hogy amíg lehetett, a napot nézte, hogy ne csukódjanak le szemhéjai.

– Lassan már két éve, hogy elindultunk – törte meg a csendet a pegazus.

– Igaz, de micsoda harcon vagyunk túl! – felelt a férfi, majd megsimította társa nyakát.

– Az csak a te harcod volt! Engem csak jutalmul kaptál érte.

A férfi egy küldetés részeként emberi életért harcolt a Fekete Káosz seregei ellen, s hosszú és kimerítő napok után győzni tudott.

Miután megsebezte az ellenséget, legyőzte a harcosokat, összeesett, majd amikor magához tért, ott állt felette a pegazus, aki megbökte orrával és erőt adott neki, hogy folytassa a feladatát. Azt, aminek csak egy része volt az akkor már a múltat jelentő küzdelem.

– S most hová tartunk? – kérdezte a pegazus.

– Találnunk kellene egy... – kezdte a férfi, majd mire befejezte volna a mondatát, a társ megmozdította fejét, hogy jelezze, mi tárukt fel előttük nem sokkal a felhők között.

– ...egy kristálytornyot.

– Lassíts kérlek, Arthelus!

Az áttetsző és mégis mindent magába elrejtő csoda a felhők alól tört az ég felé. Karcsú tornyai úgy meredtek felfele, mintha egy hatalmas gyémántkéz ujjai integetnének az errefele ténfergő, kóbor harcosoknak. Az olyanoknak, mint ők.

A tornyok egymásnak tükrözték a fényeiket, s ugyan csak az egyiknek a tetején volt igazi világosságot adó pislákolás, a többi is csillogott.

Ahogy megközelítették, a harcos óvatosabb lett, pupillái összeszűkültek tengerkék szemeiben, és kíváncsian fürkészte a tündéri építményt.

A felhők alatti rész teljesen elveszett a mélységben, de ott már nem is fénylett semmi, csak a rejtett homályból egyre feljebb kúszó feketeség. S ez a feketeség a nem annyira fénylő tornyokon szertefutó repedéseket rajzolt; ezek behálóztak mindent és csak azon nem tudtak még a csúcsig feljutni, aminek egy ablakából időnként kikacsintott egy gyertya lángja.

– Honnan került ide vajon ez a torony? – kérdezett hátra Arthelus.

– Mosolyoghatsz nyugodtan... de amikor magamhoz tértem ott a messziben, én láttam ezt a tornyot és tudtam, hogy utunk majd egyszer elvezet ide.

– Félő, hogy valami varázslat van a dologban. Az efféle dolgokat én előre tudom, megérzem. De ez csak feltűnt.

Némán körbeprepülték a most már a sötétben egyként fénylő csúcsot, majd kicsit távolabbról megpróbáltak belesni az ajtón.

– Ki vagy te? – lépett ki egy lány az erkélyre hirtelen.

A harcos nem tudott megszólalni. A csoda, ami két lábon és hófehér ruhában, ébenfekete, hosszú hajjal és csodálatos szemekkel állt vele szemben, megigézte.

Megállt az idő; elaludt a hold, a csillagok nem szurkálták ki messzebb a világot, nem hallatszott a szél, nem suhogott a pegazus szárnya sem. Talán még a mélyben megbújó denevérek, tücskök is elhallgattak hirtelen.

– A nevem Daaron, s a társam Arthelus.

– Örülök nektek! – nevetett halkán a lány, majd halványrózsaszín arcán megjelent egy vékony mosoly. – Az én nevem Searatin. Bizonyára messziről jöttetek, mondanám, hogy pihenjete meg, de nem tudok segíteni.

– Nem vagyunk fáradtak – felelte bugyután Daaron.

A lány hirtelen az ajkához kapott, majd szemeivel egy apró tárgyat követett a mélység felé, ami zavarában kiesett kezéből, s aláhullott.

A halványrózsaszín kendő tekeregve, lágyan indult el lefele, pont úgy, ahogy egy pihe madártoll, amikor kiesik a szélről egy vadászsólyom szárnyaljából, aztán forogva és lebegve keresi az utat a föld felé.

Daaron pillanatokkal később a pegazussal sebesen utánaeredve igyekezett beérni a majdnem áttetsző kendőt, de az amilyen könnyű volt, valamiért olyan gyorsan sietett lefele. Alig érték el a felhők alsó felét, ahol már nem volt semmi, csak a sűrű és koromfekete láthatatlanság, amikor sikerült elkapnia az elejtett ruhácskát.

– Ezt viszont tudom, hogy nem volt véletlen – jelezte Arthelus.

– Ez a lány csodaszép! Meg kell tudnom, hogy miért van itt – szólt a harcos, mintha nem is hallotta volna társa mondatát.

– Légy egy kicsit óvatosabb, magas ez a torony és érzem, hogy gyengülnek a szárnyaim.

– A neve is cseng az éjben, hangja zenél a világban, szemei fényt gyújtanak nekem a sötétben, ami ha belenézhetek, szinte megvakít...

– ...hallod, amit mondok? Nagyon elfáradtak a szárnyaim.

Felérve az erkélyhez, a levegőt és Daaron minden porcikáját megbizsergető lány már nem volt ott, s a fények is kialudtak, s mind az ablak, mind az ajtó bezárult.

„Hozd el holnap...” – hangzott valahonnan, s a hang mindent betöltött.

– Úgy lesz! – felelt a férfi, majd hogy a fekete pegazus is pihenhessen, s mihamarabb eljöjjön a másnap, pihenőhelyet keresve a föld felé irányította társát.

Az őket átfogó éj körülöttük egy részen meghalványodott, valami világított nekik, valami segítette a lejutást. S aztán a táborhelyen rakott tüzet is éltette, a fáradtságot megszüntette, a fázást enyhítette.

– Érzem, hogy van erőd, hogy jobban tartod holnap magad a hátamon, s ez azt sugallja, hogy közelebb van, ahova igyekszünk – szólt oda a pegazus a tűznél a távolba bámuló férfinék, aki kezében szorongatta a kendőt.

– Igen, én is érzem. Jó érzés!

– De vigyázz, ez a csoda...

– Kérlek, ne törd össze a kristályvarázst! Ez most az enyém, s részben a tiéd is. Mióta nem is kaptunk erőt a naptól? Vagy a holdtól, a csillagoktól, a felhőkből?

– Régen. De ha ez csak illúzió? Meddig tart az efféle varázslat ereje?

– Ameddig én hiszem. Meg ameddig itt ez a lány.

– Na, ez az! Ő, a csoda itt van. Nekünk meg távolabb van, ahova el akarunk jutni.

– Honnan tudod, hogy nem ide kellett eljutnunk? – kérdezett vissza Daaron.

– Nem tudom, ezt még a magamfajta pegazusok sem tudják.

– Akkor miért aggódsz? Itt fény van, meleg, erő és amint felkel a nap, talán az is kiderül, hogy több is él errefele, mint amit gondolnánk.

– Lehet. Sőt, hidd el, én szeretném! Egyszerűen csak azt kértem, hogy légy óvatos!

– Adjam vissza a kendőt, égessem emlékezetembe a mosolyát, a tekintetét, a nevét és reméljem, hogy egy valamikori célig kitart? Egy olyan vak célig, ami lehet, hogy nincs is? Egy újabb harcig, ahol lehet, hogy elragadnak a fekete erők?

– Neem! – mordult fel Arthelus.

– Akkor?

– Miért van itt? Honnan került ide? Miért nem él egy herceg oldalán valahol a királyságban? – kérdezett a négy lábú.

„Várom, hogy jöjjön, aki majd úgy adja vissza a kendőmet, hogy tudjam, ő az, aki megmutatja majd a kijáratot a toronyból...” – hangzott a két barát tudatában egyszerre.

– Akkor ez tényleg csak illúzió? – kérdezett fel a harcos, mintha Searatin ott állna mellette.

„Az illúzió valóság, ha úgy éled meg. Ha te azt akarod, hogy tiéd legyen a varázslat, akkor a sajátodnak tudhatod” – felelt a semmiből a

lány, majd megjelent átlátszó ködként a tűz mellett, és megkerülve a lobogást, odabújt a harcoshoz.

– Ha most itt vagy, holnap is itt leszel? – kérdezte tőle a férfi, s megölelte a semmit, ami abban a pillanatban megfoghatóvá vált, testet öltött.

Ott volt a karjaiban Searatin, hallotta lélegzését, érezte a szíve dobogását, a simogatását.

– Ha holnap nem leszek itt, vagy ott fent, akkor most nem ölelsz meg? Nem szorítasz magadhoz? – emelte a fejét fel a megtettesült csoda, s olyan mélyen nézett a férfi szemébe, hogy amaz válaszul megcsókolta.

– Igaz, most vagy itt, most van minden, ami számít. Holnap majd lehet, hogy más lesz, de az is lehet, hogy ugyanez, vagy még jobb...

– Én alszom, s ha menni kell, ébressz fel! – szólt a pegazus, majd komótosan belépdelt egy széles fa mögé és lecsukta kristálytisza szemeit.

S akkor addig megfagyott az idő, nem jött a holnap, nem aludt ki a tűz és a táj hallgatagon követte Arthelus-t, s a két emberen kívül mindenkit...

A szárnyas madonna

A terem, ahova betessékelt bennünket a férfi, érdeklődő tárlatlátogatókat, nem volt túl nagy. Hűvösen érintett meg a légköre; két ablaka és két ajtaja volt csupán.

A padló halványbarna márvánnyal és némi alaktalan mintázatú kövekkel, a falak hozzá idomuló színű festéssel és fejmagasságig valamiféle faburkolattal fogadtak minket.

A kissé téglalap alakú és viszonylag magas belső térrel rendelkező szoba légkondicionált volt; az ajtók mindig, vagy majdnem mindig csukva tartottak bent és kint minden élő és látszólag élettelen szobrot vagy festményt.

A két ablak az egyik oldalon engedte be a nap cirógató erejét, valamiféle technikával kirekesztette a teljes fényességet. Lehet, hogy a bent elrendezett dolgoknak nem tett volna jót a nagy világosság. Nekem az jutott eszembe, hogy a természetes fény talán jobb képet adhatna a kihelyezett tárgyakról.

Miközben a tárlatvezető beengedett mindhármunkat, majd becsukta az ajtót, szinte automatikusan az egyik oldalra terelt bennünket, s látványosan hátat fordított a másiknak.

– Nos, ebben a teremben egy gyűjtőtől kapott szoborcsoporthat láthatnak; ezek pontos kora és származása nem ismert. Az önök által látható két arcot mintázó műtárgy értéke a megmunkálásából, az anyagából és a megtalálásának a helyén élő legendából tevődik össze.

Ahogy kissé szembeálltam a két fejjel, a hátam mögé került ablakokból mintha pont rájuk esett volna a napsugár; az egyik üvegtábla mögül az egyikre, a másikkól pedig a mellette lévőre.

Az egyik üvegszerű anyagból készült; félig áttetsző volt, de halványsárgás homályba veszett benne a teljes belseje.

– A bal oldali egy komor férfit ábrázol; az, hogy kit, azt nem tudjuk. Korábbi kutatásaink alapján egy ismeretlen papot, vagy szerzetest, de

lehet, hogy egy egyszerű katonát, akinek valószínűleg nem volt haja. A szobor anyaga egy viszonylag nagyobb keménységű kristály, de nem annyira, mint a gyémánt.

– Akkor mi az? – kérdezett fel hirtelen az egyik érdeklődő hölgy.

– Talán áttetsző labradorit lehet.

– Sosem hallottam – feleltem halkan, de hogy ne szakítsam meg nagyon az előadást, csendben figyeltem tovább.

– Szóval ezt a szobrot láthatóan igen finom technikával faragták ki, mert a vonalai annyira simák és kerekítettek, hogy azt hihetnénk, hogy gépi erővel munkálták. Pedig a korvizsgálat elárulta, hogy bizony legalább kilencszáz éves.

Az jutott eszembe, hogy micsoda kezei lehettek annak a művésznek, hogy vajon hogyan, miből és miért akarta tudatni az utókorral, hogy volt valaha egy ilyen ember, aki lehet, hogy értünk vagy ellenünk tehetett?

– A másik egy szintén nagyon finoman megmunkált arc; egy andezitből készült női fej.

A nő mosolygott, kicsi orra és tágra nyílt szemei tényleg melegséget sugároztak; haját olyan pontosan „rajzolta” a készítője a helyére, hogy ha képen látom, azt hiszem, páróka van rajta.

– Ő kicsoda? – kérdeztem a vezetőnktől.

– Azt tudjuk, hogy ahonnan idekerült, élt szintén közel kilencszáz éve egy asszony, aki sokat adakozott a szegényeknek, éjszakánként a férjével mindig énekeltek, s a félelmetes a történetben, hogy egy-egy ilyen éjjel után mindig meghalt valaki a környéken.

– Rémisztő! – húzta el a száját mellettem az egyik hölgy.

– Ez a szobor is kézzel készült?

– Mivel ugyanannyi idő, mint a korábban bemutatott, igen. Természetesen a művész kiléte és további munkássága nem ismert.

A szürke kőből faragott nő mosolygott ugyan a nézelődőkre, de volt valami a szemében, amittől megborsódzott a hátam. Lehet, hogy ez csak a történetének volt köszönhető, de ebben akkor már nem voltam biztos, amikor hátat fordítottam neki, hogy a másik oldalt is megnézzem.

A túloldalon egy fából faragott, közel egy méteres és teljes alakú nő ácsorgott. Megmunkálása korántsem volt annyira szép, mint a másik kettőnek, de egyáltalán nem volt sivár.

A fehérre festett szobor egy-két kezét széttárá fiatalasszonyt, egy madonnát ábrázolt. Arca kissé lefelé nézett; szája mosolygott, szemei, amiknek megmeredt tekintete ugyan titkolta valamikori gondolatait, aranyosan tekintettek rám.

A ruhája egyszerűen fedte egyenes tartású és mégis törékeny, nőies testét, hátán pedig furcsa módon nyugalmi helyzetben két szárny pihent.

– Ő kicsoda? – kérdeztem a tárlatvezetőt.

– Nevét nem tudtuk kideríteni, a helyiek Szárnyas Madonnának, vagy Angyali Madonnának hívták.

– Róla lehet tudni valamit?

– Keveset. Megint csak a mendemondák kutatása adott némi információt; egyszerű életet élő asszony volt, segítette a rászorulókat és ott tett, ahol tudott. Szerényen, ha tetszik, egyszerűen és önzetlenül.

– Akkor szerették a helyiek ugye? – faggattam a fiatalembert tovább.

– Valószínűleg, bár írás és szóbeszéddek nagyon keveset említik őt. Ami biztos, hogy élt, tett és aztán...

Halkan kinyílt az egyik ajtó, s egy idős férfi lépett be hozzánk. Öltönyt és vasalt inget, nyakkendőt viselt; köhintett egyet és mély hangon megszólalt.

– Elnézést kérek, hogy megszakítom a látogatást, de meg kell kérem önöket, hogy amíg átrendezzük a termet, fáradjanak a kollégámmal át a következő szobába. A kiállítás ezen része egy darabig szünetelni fog.

– Ó, elnézést, ezt el is felejtettem. Akkor kérem, jöjjenek velem! – mosolyodott el a vezetőnk, és udvariasan kitessékelt bennünket azon a kijáraton, ahol a másik férfi belépett.

Első gondolatom az volt, hogy ez a hirtelen bejövetel várhatott volna még, engem érdekelt volna a madonna, aztán mivel már mentünk is kifelé, magamhoz próbáltam ragadni a leragadt figyelmemet.

Miközben már festményeket, s üvegvitrinbe zárt kődarabokat nézegetett a társaság, nekem visszafele kalandoztak a gondolataim. A szomszédba vezető ajtó résnyire nyitva maradt; hátraléptem és bekucskáltam a korábbi terembe.

A két fejlet egy-egy kipárnázott ládába tették, s a leskelődős helyemmel szemben lévő kijáraton igen rövid idő alatt kivitték. Aztán becsukódott mögöttük a kinti világ, s egyedül a madonna maradt a helyén.

Miközben továbbindult a csoportunk, azon vettem észre magam, hogy képtelen vagyok figyelni bármire is, ami körülvesz, vagy információként megpróbál bejutni a fülelem keresztül az agyamba.

„A madonna miért nem került elvitelre? Vissza kell mennem oda!” – gondoltam, s udvariasan elköszöntem a társaimtól, majd némi kerülővel megindultam visszafele.

Ez korántsem volt nehéz, a múzeum termeit több folyosón keresztül is el lehetett érni. Csak attól féltem, hogy ha esetleg lezárták a termet, már nem juthatok be.

De nem így történt, s amikor beléptem, még jól is esett, hogy csak én, és egyedül én lehetek most itt. Meg a madonna.

A szoba két oldala között egy kétszemélyes pad volt, de mivel a korábbi fejszobrok felé, illetve most a helyeik felé volt állítva, halkan megfordítottam, majd leültem.

Ugyan a nap nem a fehér szoborra esett, de ahogy megnyugodott rajta a tekintetem, rájöttem, neki elég az, ahogy visszaverődik a szemközi falról a fény, s a maga világosságával így még szinte önmagától világít is.

Némán néztem, még a levegőt is megpróbáltam olyan halkan venni, hogy véletlen se zavarjam meg azt a varázst, amit az előttem álló szobor okozott. Csak néztem és már nem is tudom, hogy miért, de felálltam és odaléptem hozzá.

Kezem elindult az arca felé, ami a fejével együtt elfért a tenyeremben, majd mielőtt megérintettem volna, egy pillanatra megállt.

„Szabad ezt nekem?”

Eltelt egy pillanat, vagy lehet, hogy több perc is, ott meredtem kezemmel a nő előtt; s észrevettem, hogy remegnek az ujjaim. Majd, mint ahogy a mágnes a vasat vonzza, éreztem, hogy közeledni kell a kezemnek a mosolygósnak tűnő archoz.

Megsimítottam, majd mint egy ijedt kisgyerek, ha rosszat csinált, elrántottam a karom és gyorsan visszaültem a padra.

Valahonnan halk és vidám zene kezdett belopódzni a fejembe; a hűvös levegő már kellemes meleggé vált és észrevétlen madarak csicsergése, virágok illata töltötte el az egész énemet. Fények játszottak a szemem előtt, de minden annyira jól esett, hogy azt hittem, álmodom.

Aztán mire észbe kaptam volna, egy fehér ruhás nő ott táncolt előttem és lágy mozdulatokkal forgott, nevetett és halk, de kedves hangon énekelt.

– Te... – akartam megszólalni, de az életrekelt madonna ujját a szája elé emelte, jelezve, hogy csak figyeljek, majd folytatta táncát.

Lépkedett, karjait kitérte, majd integetni kezdett, hogy álljak fel, csatlakozzam hozzá.

Amikor felálltam, mintha egy hatalmas villám csapott volna a jelenbe; a nő egy pillanat alatt visszaugrott abba a formába, ahonnan elindult, ott állt a megmerevedett faragásban a helyén, s eltűnt minden, ami egy másodperce még vele élt a teremben. Sem zene, sem hangok, vagy fények nem voltak tovább velem.

Kinyílt az egyik ajtó, majd egy kíváncsi fej – a fiatal tárlatvezető arca – jelent meg.

– Á, itt van? Csak gondoltam megnézem, jól sejtettem, hogy visszajött ide?

– Igen, azt hiszem a madonna...

– ...elvarázsolta? Ez szokott lenni – mosolygott a férfi, majd belépett. – Nem ön az egyedüli.

– Ezt hogy érti? – kérdeztem zavartan, és, hogy oldjam a feszültséget, s hogy ne lássa meg a térdem apró remegését, leültem.

– Én ugyan nem hiszem, de volt, hogy azt mondta egy-egy ember, hogy olyan ez a szobor, mintha életre kelne. Mintha táncolna néha.

– Hát nem?

– Valószínűleg van benne élet, de ezt itt a múzeumban sok tárgy elmondhatná magáról.

– Azt hiszem, ebben az esetben itt másképp kellene érteni – feleltem halkán.

– Azt gondolom, ha van egy műtárgy, ami megérinti az embert, akkor „életre kelhet”. Nekem ilyen a főcsarnokban a „Szenvedő szűz”.

– S mi van akkor, ha nem a szobor érint meg, hanem én érintem meg őt? – kérdeztem vissza.

– Nos, akkor a restaurátoroknak minden életre kel. Na de nem zavarom, csak jelezni akartam, a múzeum negyedóra múlva bezár. Addig csodálja csak a madonnát! – közölte velem, majd gyorsan távozott.

„Végre elment! Hogy negyedóra? Semmire sem elég!” – gondoltam, majd vettem néhány mély lélegzetet, s igyekeztem annyira ellazulni, amennyire csak tudtam.

De nem történt semmi. Nem jött a madárcsicsergés, a kellemes dallamok, s nem lépett le a szárnyas hölgy, hogy táncoljon, s nem hívott újra.

Nem értettem a helyzetet, de mégsem ijedtem meg. Felálltam, majd odaléptem megint a madonnához és megsimítottam az arcát.

„A varázs most már a tiéd marad, ne félj! Megsimítottál, hozzám szóltál, ezért bármikor jöhetsz, s én itt leszek!” – hallottam egy halk és kedves hangot.

– S ez mit jelent? – kérdeztem vissza.

„A titkot az érdemli meg, aki nyit, aki hagyja, hogy megmutassam önmagam, s vigyáz a titokra!”

– Akkor így lesz! Bármikor jöhetek?

„Amikor azt érzed, hogy kötelező, akkor nem. Ha jó érzést ad neked, akkor igen. De jöhetsz bármikor!”

– Köszönöm neked! – feleltem, majd még egyszer megsimítottam az arcot, és ellépésem előtt megfogtam a szobor egyik kezét is.

A kicsi, de annál finomabb kézben egy madártoll lapult meg, egy hófehér pihe.

„Örülök, hogy te is élsz!” – csengett a fülemben a közeli és mégis távoli hang, majd elmosolyodva kiléptem az ajtón.

Másnap az újságban olvastam, hogy egy autó, ami két múzeumi szobrot szállított valahova, leszaladt az útról, s a sofőr megúsza baj nélkül, de a ládák annyira összetörték, hogy ki sem lehetett deríteni, mi volt bennük.

A madonna egyedül maradt, s mégsem, mert minél több ember látta meg, majd vette a bátorságot, hogy megérintse, annál többször érezte mindenki, hogy már nem egy szobor arcát nézi, hanem a madonna lelkét simogatja, s az meg az övét.

S az észrevétlen pihék szaporodtak...

A varázslat – II.

Az éjszaka olyan csendben telt el, hogy mire mindannyian feleszméltek, a hold és a katonáiként őrt álló csillagok eltűntek, a pislákoló tűz is kialudt.

A hajnali köd körülvette a vándorokat; Daaron, az elvarázsolt harcos, s társa Arthelus ijedten vették észre, hogy csak maguk maradtak a táboruknál.

A csoda, a tündérnek hatott lebegés, a mindent melegséggel és további erővel eltöltő lány eltűnt.

A fekete pegazus megrázta fejét, egy pillanatra kitárta szárnyait, amin megcsillantak a páracseppek, majd halkán megszólalt:

– Nos, eddig tartott a kristályvarázs?

– Minden reggel egy új napot hoz, de nézd! Itt a kendő! – mutatta a rózsaszín ruhadarabot a hosszú hajú harcos, majd elmosolyodott. – Kérte, hogy ma vigyem neki vissza!

– Valóban. De akkor tegnap miért jött el, akár el is vihette volna.

– Igazából nem is tudom, hogy miért nem tette. De azt sem tudom, mikor ment el.

A nap halvány sugarai simogatni kezdték a földet, a lombok és felettük a felhők között egyenesen törtek utat maguknak lefele.

Kicsit távolabb a köd miatt már nem lehetett ellátni, a két barát hamar összeszedte magát, majd miután Daaron felült a négylábú hátára, felemelkedtek.

A zöld és egyéb árnyalatainak takarója hamarosan valóban szőnyeggé vált alattuk, s a tegnapi emlékek után meredeken emelkedtek az ég felé, hogy feljussanak a majdnem álomnak vélt kristálytorony csúcsához, ahol alig egy napja meglátták Searatint, fekete hajával és bűvölő szemével.

Még a felénél sem jártak a többtornyos építménynek, amikor a harcosban megmagyarázhatatlan félelem lett úrrá, idegesen tekingetett

felfele, keze remegni kezdett, s izzadságcseppek jelentek meg a homlokán. Nem egy harcot megvívott már, látott sárkányokat, érzett testet szaggató fegyvereket, melyek vérét csalták ki, ez az érzés sokkal rosszabb volt; mindent áthatott és egyszerre tépte, húzta, szaggatta minden porcikáját.

– Valami nem jó, valami olyan más, mint tegnap – súgta a pegazus kissé hátranyúló fülébe.

– Nekem nincs veszélyérzésem, csak olyan furcsa üres itt minden. Olyan semmilyen – felelt amaz.

– Nem tudom, csak valahogy olyan hideg van, vagy éppen meleg? A felhők vastagabbak, de hiába szúr a nap rajtuk keresztül, hol nem is érzem, hol meg fáj, ahogy elérnek a sugarai.

A két társ egyenletesen haladva felfele, elérte a puha felhők tetejét, s amint átbuktak a felső peremükön, mindketten megdermedtek.

A tegnap még több ágból meredő, fényes és csillogó csúcsoknak pont az a tornya hiányzott, ahol a fehér ruhás lányt először meglátták.

A helyén egy hasonló, de komoran szürkélő, repedezett téglából emelt bástya állt, s megannyi repedés és tovafutó borostyán szaggatta, s takarta a nem túl vastag testét az építménynek.

– Nos, talán ezt érezted? – kérdezte Arthelus.

A hátán utazó nem tudott megszólalni; görcsösen szorongatta a kendőt. Hiába volt reménye nem is oly rég, hogy újra megpillanthatja a lányt, hogy talán újra magához ölelheti, amaz nem volt ott. Nemcsak ő, de sem az erkély, sem a reményt jelző gyertyafény, semmi a múltból.

Csak az az érzés, ami ezentúl egy darabban tátongott a férfi szíve helyén, egy ormótlan üreg a lelkében.

Távolban madarak reppentek tova, gyengéden meglibbentette az ő haját és a pegazus sörényét a szél, de nem hozott mosolyt csalogató és simogató hangokat, nem adott erőt, hogy megemelkedjen a zálogot tartó kéz.

– Nem lehet ez a valóság! – zizegte Daaron.

– Márpedig mégis az – felelt a szárnyait lassabban mozgató társa, majd hogy jobban belássák a komor és hideg tetőt, körbeszárnyalta azt.

– De akkor tegnap az a pillanat...

– Ahogy mondtad, az egy illúzió volt.

– Illúzió... – hallgatott el a harcos.

– Figyelmeztettelek, hogy légy óvatos. Azt mondtad, hogy az leszel.

Hallgattak.

Nem volt miről beszélni; a férfi tudta, hogy Arthelusnak igaza van, a fekete szárnyas ló pedig tudta, hogy bármit is mondana, az most csak égetné ura lelkét. Még akkor is, ha nem bántólag mondaná, hanem vigasztalásul.

– Nos... azt hiszem, mennünk kellene – nézett oldalra Daaron, majd egy halvány könnycseppet törölt el a szeme sarkából.

– Igen, hiszen utad még folytatnod kell, s nekem az a feladatom, hogy sorsodban kísérjelek. De nézd csak!

A torony több ágának oldalán a korábban már feketéllő repedések hirtelen szaporodni kezdtek, s ahogy elérték a tetőket, megreccsent mind, majd hangosan összedőltek és eltűntek a felhők alatt. Odalent beszürkítették a hófehér gombolyagokat, majd ahogy elérték a földet, tompa puffanás kíséretében egybeolvadtak a lent elterülő földdel.

Aztán kavargó, fekete örvény csapott fel a helyükön, először csak az egyiknél, majd mindnek a lenti végétől a tetejéig; ezek egybeolvadtak és aztán egyetlen hatalmas tölcsérként húzták magukba mindazt, ami ott volt mellettük.

– Menjünk, itt nem maradhatunk tovább! – emelte fel a fejét Arthelus, majd hátrébb húzódott.

– S mi lesz...

– Ha maradni akarsz, akkor bajban leszünk! – vágta félbe a férfi szavát a másik, jelezve, nem hagyhatja itt.

Daaron egyik kezével átölelte a pegazus kékesfeketén csillogó nyakát, a másikkal – markában a rózsaszín kendővel – visszanyúlt a vad vihar felé.

A szél megfogta a ruhát, s akárhogy tartotta a harcos az ujjai között azt, egyre jobban tépte.

– Engedd már el! Nincs értelme, hogy magaddal hozd!

– De legalább ennyi hadd maradjon! – kiáltotta válaszul Daaron.

– Legyen hát, de ha tetszik, ha nem én most elindulok! – nyерítette Arthelus, majd megfordult, és kirántotta mindkettejüket a közben egyre dagadó és villámokat eregető káoszról.

Ahogy hátuk mögött hagyták a helyet, a világot beszippantó örvény csillapodni kezdett, majd ugyan lassan, de mind jobban telt az idő, már teljesen elveszett önmagában és meg is szűnt.

A felhők megint kifehéredtek, a nap melegen ontotta lágy és simogató aranyugaraát, s a szellő megszárította a harcos arcát a könnyektől.

A belső rosszérzés lanyhult, valahonnan virágillat és a friss tavasz belecsapott az orrukba, énekkel kezdett megtelni a távoli és a közeli világ is.

A férfi közben eltette a ruhácskát, majd megsimította társa nyakát és először mosolyogni kezdett, majd egyre többször nevetett és egyszer csak ének indult ki szájából. A dalocska tele volt étellel, reménnyel, s ha volt is benne némi komorabb strófa, az emlékként és tanulásként égett bele mindkettejük tudatába.

– Köszönöm! – szólt aztán a harcos.

– Mielőtt bármit is mondanál, nézd csak ott! – szólalt meg a pegazus halkán, amikor már annyi idő telt el, hogy a nap ismét elindult a távoli és a föld felőli hegyek alá, hogy jelezze, ideje aludni térni.

– Hol?

– Ott!

S kissé távolabb egy halványkék derengés tűnt fel a narancssárgás és bíborba öltözködő táj peremén, egy nem oly magas, de vékony és csodaszép torony. Nem a semmiből emelkedett; lába a hegy testéből indult, s nem vakította el a vándorokat, nem csillogott aranyként, csak méltóságteljesen és ettől egyszerűen állt ott önmagában.

Nem nyomta el a lebukó napot, hanem megfogta, megölelte, s közben együtt keringőzött a lent énekelő madarakkal, az egyre hangosabb tücsökciripeléssel, nem vont be Daaron szemét fátyolba.

– Megérkeztünk! – szólt Arthelus, majd, mint aki nevetni kezd, felnyerített.

– Igen, érzem. S most biztos a jelen, s biztató a jövő is.

S a két társ beleveszett a képet formáló valóság boldogságába, a kaland végébe, s abba, amit mindenki csak örök életnek hív.

Reménynek, hitnek, erőnek, aminek útján mindenki él, tanul, tapasztal, sír, felejt – ha kell – és bízik önmagában, barátaiban, életében, s annak küldetésében is...

A teljesség

A férfi hátát nekitámasztva a tér közepét elfoglaló hatalmas szobornak, a földön ült. Arcát körszakáll keretezte. Gondterhelten és szavait, gondolatait magában tartva, az ölében fekvő lapra irányította tekintetét.

Haja röviden, de annyira kócosan fedte fejét, hogy ha meglátta valaki, elfintorodva fordult el – vagy csak ösztönösen lesüttette a rá bámuló szemeket. Ruhája koszos volt és több helyen szakadtan rejtette el testét; cipője elkopott és így sokat használt napokról árulkodott.

Törökülésben foglalta el helyét a kövön, s a maga előtt fogott lapon a kezében megvillanó parányi ceruzával nagy átéléssel rajzolgatott.

Megsárgult ujjában elveszett eszköze, de ha elfogyott a hegye, előkapta zsebéből kicsi, gyöngyházfényű, zöld kisbicskáját és a már megszokott mozdulatokkal kihegyezte, majd folytatta a munkát.

Sokan jártak-keltek arra, volt közöttük divatos ruhában sétáló turista; napi útján haladó közember, de nyugalmat és látnivalót kereső idősebb néni is.

Néhányan megálltak előtte, megrázták fejüket, majd néha előkerült némi aprópénz is, amit odaszórtak a férfi lába elé a kirakott fekete sapkába.

Ilyenkor megállt a kéz, egy mosoly és szégyen egyvelegét kifejező bólintás érkezett a földön ülőtől, aztán a monoton mozdulatok folytatódtak.

Egyszer-egyszer az is előfordult, hogy a pillanatra megálló járókelők megszólították őt:

- Ha lerajzolna, mennyibe kerülne?
- Amennyit gondol – jött a mély, de annál melegebb hang.

De ez ritka pillanatnak számított, mert mikor odaállt a kuncaft, valahonnan megjelent egy-két jól öltözött férfi, s a „művészt” elzavarták, s udvariassen megkérték a rajzra igényt tartót:

- Ne foglalkozzon vele, hiszen rajzolni sem tud!

Teltek a napok, s ahogy jött a nyár, egyre többen érkeztek a térre, s bizony szaporodtak azok, akik szerették volna, ha arcuk, vagy bármi más papírra kerül és volt olyan is, aki mérgesen szólalt fel a jelzésre, miszerint: Nem is tud rajzolni!

Aznap reggel a férfi szomorú tekintettel bámulta a sétálókat, s találmokra a vele szembenálló házon díszelgő szobrot kezdte rajzolgatni. Az eleinte kesze-kusza vonalak kisimultak, némelyik élesedett és bizony egyre tökéletesebben formálták meg a képet. A fehér lap hol megszürkült, hol befeketedett, s a világosból lett halvány árnyalatok között életre kelt a valóság.

Aztán tele lett a lap, előkerült egy másik, de mire kitalálta volna a sosem fáradó kéz a következő alakokat, egy kislány állt meg a rajzoló előtt.

Gesztenyebarna színben pompázó haja hosszú fürtökben hullott gyerekruhás vállára; piros és rózsaszín mintákkal díszített, makulátlan tisztaságú blúz, apró szoknya és egy hófehér cipőcske tette varázslatossá a gazdáját.

Arcából sugárzott a gyerekbáj, szemei érdeklődve kutatták a sosem látott koldust, s mosolygós arca mögül vékony hangon és igen bátran megszólalt:

- Engem is lerajzolsz, bácsi?
- Ha szeretnéd.
- Hát persze!

A férfi zavartan nézett körül.

„Hol lehetnek a szülei? Lesz időm lerajzolni ezt a kis hercegnőt? Mikor toppannak be a közterület-felügyelők, vagy a szemben lévő hotel biztonsági emberei, hogy elzavarjanak?” – gondolkodott el egy pillanatra, majd kihajtott egy új lapot, s kezei szinte önmaguktól indultak el.

A bájos arc gömbölyödött, a hullámok fodrozódtak, s megérkezett a két szem, a pici száj is.

- Sokáig tart, bácsi? – kérdezte a kislány.
- Nem, hiszen csak az arcod rajzolom le.

– Csak az arcom? Hiszen nekem van ám lábam is! – nevetett a gyerek, majd hogy jól lássa a „bácsi”, majdnem orrba rúgta, hogy oda-dughassa az arca elé csillogó cipőjét.

– Félek, hogy nem lenne időm lerajzolni a lábad is, gondolom, mindjárt itt lesznek a szüleid és...

– Ó, azok most megnéznék egy kirakatot ott valahol – mutatott egy irányba a leányzó. – Pedig az a kirakat dögunalmas, csak vázák meg ilyenek vannak benne.

– Nagyon megharagszol, ha most akkor is csak az arcod lesz a képen? – nézett fel a munkából a földön ülő.

– Á, nem. De ugye szép leszek?

– Majd te eldöntöd.

A gyerek csak mosolygott, s néhány percig szótlánul állt, majd, mint ahogy egy kisemberre jellemző, türelmetlenkedni kezdett és megint megtörte a csendet.

– Te mindig itt ülsz?

– Mostanság igen – jött a tömör válasz.

– És mindig rajzolsz?

– Gyakran.

– És...

Nem tudta befejezni a kérdést, mert megjelent egy jól öltözött hölgy meg a társa, s kissé megütközve nézték a valóságot.

– Gyere Zsófi, ne zavard a bácsit!

– De mama, a bácsi engem rajzol! – nézett fel a kislány.

– Ugyan, majd legközelebb! – fogták meg a kezét, és már húzták volna odébb.

– Nézd meg mama, hiszen mindjárt kész is! Ugye, bácsi?

– Igen, kész is van. Tessék! – emelkedett fel a papír a gyerek és a két felnőtt felé.

A Zsófinak nevezett gyermek örömmel kapta el a rajzot, majd szinte táncolni kezdett vele a tér közepén.

– Nézzétek, ez tényleg én vagyok! Teljesen én vagyok!

A felnőttek először megdermedtek, majd amikor meglátták a kész művet, s az tökéletesen olyan volt, mint a kislányuk, megsimogatták a boldog fejet. Aztán a férfi belenyúlt a zakója zsebébe és előhúzta vaskos pénztárcáját, majd odafordult a lent helyet foglalóhoz.

– Szépen rajzol, mennyibe kerül a munkája?

– Nem, köszönöm, nem kérek érte semmit! A kislány annyira szép, hogy ajándék...

– Ne vicceljen! – s mielőtt még egy kört futottak volna, máris előkerült egy tíezres.

– Ne sértsen meg, kérem, nekem ma ez volt az ajándék! – emelte fel a hangját a férfi kezében a ceruzájával, s elfordult a feléje nyújtott bankótól, meg a nem mindennapi jötevőtől.

Aztán mire feleszmélt volna a jómódú ember, a másik egy mozdu-lattal összekapta holmiját és olyan gyorsan eltűnt a térről, hogy hiába kutatták volna, sosem lelik meg.

Zsófi észre sem vette a jelenetet, ám amikor megfogta a kezét az apukája is, visszanézett az őt megformáló ember hűlt helyére. Pici szája halványan legörbült, majd eltelt egy pár másodperc és maga elé kapta a saját arcát, ismét nevetni kezdett.

– Köszönöm, Bácsi! – kiáltott vissza, majd eltűntek a tér másik oldala felé.

Sok-sok évvel ezután egy fiatal nő sétált komótosan azon a téren. Jól öltözött volt, de ruhája hétköznapi: póló, rajta egy divatos pulóver, alul pedig egy farmer.

Ahogy közeledett a tér közepén enyhén kopott szoborhoz, egy szakadtruhas, fekete szemüveget viselő embert pillantott meg előtte a földön ülve. Arca beesett volt, bőre száraz, kezei összekulcsolva a hasán. Ismerős érzés fogta el, majd miután néhány percre némán figyelte, de amaz meg sem mozdult, odalépett elé.

– Emlékszik rám? – szólította meg a nő, majd megpróbált a szem-üveg mögé nézni.

– Bocsánat, hölgyem, ne haragudjon, de vak vagyok. Ismernem kellene?

A hang nagyon ismerős volt, csak sokkal mélyebb, sokkal szomo-rúbb.

A nő mélyről jövő, de alig hallható sírásban tört ki, de ezt a sétálók beszélgetésének hangja, meg a nem messze hegedülő muzsikás hang-szere miatt nem lehetett hallani. Megtörölte könnyes szemeit, majd belenyúlt táskájába és elővett egy dobozt. Odaguggolt a férfihez és egyik kezével megfogta annak kezét, majd a dobozt odatette az ujjak közé.

– Én vagyok, bácsi! Emlékszel? Zsófi...

– ...a kislány... a hercegnő... – majd remegő kezeivel megragadta a finom ujjakat, majd a dobozt és emelte fel volna a hang irányába a tekintetét. – Te voltál az, aki nekem akkor...

– Akkor nem engedte meg, hogy édesapám kifizesse a rajzot, s most, amit ajándékba hoztam, már félek... – nyögte zokogva.

– Mit hoztál? – kapta el a fejét a földön ülő, majd tapogatni kezdte a meglepetését az ölében.

– Akkor ceruzával rajzolt, szerettem volna, ha a... színes... Ne haragudjon! – nyelt el egy újabb szót a nő, majd hirtelen felállt, és el akart rohanni.

– Ne menj el, kérlek! Színeseket hoztál nekem? Ceruzákat? Pirosat, kéket, zöldet, sárgát? Mint a ruhád, a hajad, a szemed, a rózsza, a tenger, a falevél?

– Igen.

– Akkor mielőtt elmennél, megteszel nekem valamit még?

– Bármit!

A férfi a háta mögé nyúlt, és egy agyonhajtogatott mappát húzott elő és odanyújtotta a közben ismét leguggolónak. A mappa koszos volt, a benne megsárgult lapok szélei jócskán össze voltak gyűrve.

A hölgy kihajtogatta, s rengeteg fekete-fehér rajz volt benne. Mind egy arcot ábrázolt, mindegyik nevetett, szemei csillogtak.

Az ő arca volt a lapokon, az ő sok évvel ezelőtti gyermeki arca.

– Színezd ki nekem a világot!

– Boldogan!

Aztán a könnyek megszáporodtak, majd mindketten egyre hangosabban nevetni kezdtek, hogy a tér minden látogatója odafordult feléjük...

S a világ színessé vált.

A könnycsepp értéke

A porban fekvő és rengeteg sebtől vérző alakot ketten rugdosták, ketten kövekkel és földdel dobálták, s még legalább egy a szabadon hagyott részen hatalmasakat köpött feléje. Nem tudott már nagyon védekezni, nem sírt, és lassan azon vette észre magát, hogy a kezeit sem emeli fel maga elé.

Amikor leteperték és rárontottak, sejtette, hogy így lesz. Nem volt benne biztos, hogy nem vétkezett azok ellen, akik nekiestek, de tudta, hogy bűne mindössze csak annyi lehet, hogy akkor egyszer tévedett. Nem is volt ez igazi tévedés, csak olyan „valakiért való hallgatás”, vagy valami ilyesmi. Ám abban a körben ez senkit nem hatott meg. Amit tett, vagy inkább „nem” tett, az szemét húzás volt, és most megtorlást, azaz vért kívánt.

– Te szemét! – kiáltott rá az egyik.

– Menj a fenébe! – folytatta a társa, majd fölmarkolt egy adag sarat és célzás nélkül ráhajította.

A vizes földgombóc nagyot csattanva érte el az arcát, majd röviddel utána jött a többi is.

A semmiből egy hatalmas testű kutya ugrott elő. Koszosan repült előre; füleiből az egyik tépett volt, a másik bután konyult a fejére és az egyik szeme zöldes hályoggal fedetten pislogott maga elé.

Barna-fekete bundája a rászáradt sártól csomósan lógott, farka hasonlóan, de nyílegyenesen állt hátrafele. Lábaival, ahogy az emberek elé toppant, egy adag vizet szétfröcskölt, majd ahogy hörögve, morogva kivillantotta tűhegyes fogait, nyál csorgott ki a pofájából. Hatalmas fogsora alatt és felett az ínyét is megmutatta, majd olyan erővel ugatni kezdett, hogy a hangja megremegtette mind az állatot, mind a jelenlevőket.

Aztán ugrott, és rávetette magát az első alakra, aki éppen eldobta a követ a kezéből a földön fekvő társára. A harapás a csuklóján érte, majd

a kutya lendülete leterítette őt is a másik mellé. Aztán amikor már arra várt, hogy megint kap az eb harapásából, amaz ahelyett, hogy ezt tette volna, megint ugrott és feldöntötte a másik állót is.

– Mi a fene? Te idióta dög! – üvöltött amaz.

A többieknek nem kellett több. Ahányan voltak, annyifelé rohantak el. Hátra sem néztek, csak nyakukba szedték a lábaikat, és mindegyikük addig szaladt, amíg bírta.

A kutya még mindig nem adta fel. Ott állt a most ledöntött két alak előtt. Vicsorgott, ugatott és ide-oda csattogtatta agyrait.

Az az ember, akit a támadók kínoztak és a megalázásba nyomtak a sáros földre, nem mert mozdulni. Ő sem ismerte a közékük ugrott kutját; veszettnek vélte és mivel az őt ért ütések és rúgások sokaságától semmi ereje nem maradt már, nem volt képes felugrani és elmenekülni. Még az eb elől sem.

Amaz viszont csak a másik kettő felé araszolt és ugyanúgy, mint néhány pillanattal előbb, halálos hangokkal adta tudtára a sárba fetren-gőknek: végetek van!

Az egyiknek beleharapott a lábába, aki hiába rúgott, a fogak megtartották és belemélyedtek a húsába; vére serkent ki, majd fájdalomában úgy felordított, hogy ez megadta a másiknak az erőt. Felugrott és minden lélekjelenlétét, valamint erejét összeszedve elrohant.

– Hagyj már békén! – kiáltott a megharapott, majd kezeivel támaszkodva és hátrálva távolodni kezdett.

Az ugatás hol morgássá vált, hol nyálcsorgással összekötött hörgés-sé, de a kutya nem követte a „menekülőt”. Aztán az is elfelejtette a lábába nyilalló fájdalmat, feltápáskodott és szaladni kezdett.

A négylábú elcsendesedett, mordult még egyet, majd ránézett arra az emberre, akit még nem is olyan rég társai ütlegeltek. Az remegett a félelemtől, aztán ahogy észrevette, hogy a kutya már nem morog, ránézett. Eltelt még vagy néhány másodperc, amíg rájött, hogy őt nem fogja bántani. Sőt! Pont ő mentette meg.

Az állat pislantott egyet, majd miután még egyszer elmerengett a távolba elrohanó emberek után, hátsó lábaira ült.

– Köszönöm! – nyögte az ember.

A „megmentő” odaandalgott hozzá, megszagolta, majd megnyalta a saras és véres kezét.

„Nincs mit!” – gondolta, majd odaült mellé.

Az ember nagyon lassan felült, majd felállt és megcirógatta őt a füle tövéénél.

– Tényleg jókor jöttél. De ki vagy te? – kérdezte tőle.

„Láttam, hogy bajban vagy. Gondoltam jól jön, ha közbelépek.”

– Hát meghálálni nem tudom neked, mert nekem sincs, de tényleg kösz!

Az eb odadugta fejét a kezéhez, majd ránézett, s amikor amaz elindult, lassan, egy lépéssel mellette vele ment.

Egy idő után vele maradt, pedig az embernek nem volt mit adjon neki. Sem gyakori meleg, sem gyakori hús, vagy hasonló. Néha egy-egy apró, de mégis jó falat, egy kibélelt és összetákolt ól, ritkán egy kedves szó, de ennyi.

Aztán egyik nap az ember, amikor arra gondolt, hogy meglepi őt és hazavitte az úton megtalált tárcát, majd azt odaadta neki, csak megcirógatta, de nem szólt semmit.

„Nos, ez olyan, amiben ti azokat a vacak és ehetetlen, kerek fémekeket tartjátok, de ha jól láttam, abból lehet ételt venni. Ugye jó lesz?” – gondolta a kutya, majd kinyújtotta a nyelvét és mosolyogni próbált.

Az ember mintha megértette volna a gondolatait, ránevetett, majd megint megvakarta a füle tövét és megszólalt:

– Te egy aranytojást tojó tyúk vagy! Vagy egy kutya...

Aztán elment és napokig nem is jött elő. A kutya ott ült a bejáratnál, figyelte és várta, hogy a gazdi mikor és legfőképp mivel tér majd haza.

„Talán akad valami pici falat... Talán egy apróbb husika... vagy egy kis tej...” – gondolkodott.

Este jött haza az ember. Koszos volt, bűdös és ide-oda tántorgott. Szemei furcsa ködben tekintettek lefele, kezében egy üveget szorongatott és nagyokat köhögött. Amikor odaért hozzá, meghúzta az üveget, majd amikor abban már nem maradt semmi, eldobta oldalra.

– Te nyamvadt dög! – vicsorgott rá, majd átlépett rajta és magára csapta az ajtót.

„Mi van vele?” – állt fel az eb, majd miután szaglászni kezdett az ajtón, s nem érzett semmit, felnézett a kilincs felé.

Az ajtó feltárult, megjelent a gazdi és elüvöltötte magát:

– Azt hitted, hogy kapsz zabálni? Mit képzelsz? Menj és keress magadnak valami kukát és... Na, azt hiszem ...hukk... Mit is beszélek ennek a dögnek? – majd megint bevágta az ajtót.

Felkavarodott a világ. A meleg elillant, a szél feltámadt és eleredt az eső. A nap elbújt hetekre vagy napokra, nem lehetett hallani a madarakat sem, de a kutya lefeküdt a lábtörlőre és a mancsára tette a fejét. Várt.

Néhány nap után megjelent az ember, aki amikor kinyitotta az ajtót, rámosolygott; keze ismerősen nyúlt a fejéhez és nevetve, jó hangon beszélt hozzá:

– Te vagy a legjobb, aki lehetsz !

S ő felugrott, elkezdte csóválni a farkát, majd odadugva a fejét a kedves kézhez, megnyalta azt.

„Akkor minden rendben?” – gondolta megnyugodva.

Nem jött felelet, csak újabb mosoly, majd az ember elment.

Napokig megint nem történt semmi, majd az egyik este, ahogy hazaért a gazdi, nem nézett rá, csak szótlánul berobogott az ajtón.

„Megint mi a baj?” – nézett fel ismét a kilincsre, s ahogy várta, az le is mozdult, az ember egy darab húscsapatot dobott le. Aztán a bejárat becsapódott.

Nem volt kedve megenni. Jó ideig gondolkodott mellette, de hiába érezte gyomrában a kellemetlen űrt, lehajtotta a fejét és miután legördült egy könnyecsepp az orra tövére, lehunyta szemhéját és elaludt.

Arra ébredt, hogy valami nagyon nem jó. Remegett alatta a föld, furcsa izzást érzett maga körül, majd amikor talpra ugrott, megcsapta az orrát a csípős füst.

„Baj van! Hatalmas baj van! Halló! Halló!” – akart ugatni mindenfele, majd kaparni kezdett az ajtón ahonnan dőlt ki a füst.

A ház lángokban állt. A vörös és egyre jobban táncoló fenevad, amitől minden élő fél, beborítva a falakat, kezdett mindent megenni.

A következő pillanatban hátralépdelt, majd nekiugrott az ajtónak. A bentről nyitva tartott zár miatt a bejárat szinte azonnal feltárult, így ott termett az előszobában. Szaglászott, kereste a gazda szagát, azt, aki most mégsem volt sehol. Csak a füst, meg a tűz.

„Igen, ott... gyengén, de ott...” – futott át az agyán, majd követve szimatát, beljebb szaladt.

Ott köhögött az ember, kezét ide-oda lóbálta és ahogy megmozdult, feldöntött maga körül mindent.

„Itt! Ide! Hallod? Hallod?” – ugatott felé, majd odaszökkent hozzá és belekapott a nadrágjába.

– Hol... khhhhgg... hol... khgggg... – fuldoklott amaz.

A kutya húzta és fejével tolta az embert, s amikor kiértek a házból, addig nem hagyta őt el, amíg már nem érezte a forróságot. Ekkor valahonnan víz csapott a házra, s másik emberek kezdtek el özönlenni körülöttük. Némelyik szaladgált, de egyikőjük a gazdit és őt is messzebb vitte a háztól.

Aznap este egy idegen helyen ültek és amikor ránézett a kutyára a „megmentett”, csak halkan ennyit mondott:

– Köszönöm!

Sok idő telt el, s egyik nap megint ott feketett a bejáratnál, meg ha akart, a kibélelt lakhelyén. Figyelte a napot, a madarakat, a szelet, az esőt, ám azok nem beszéltek hozzá. Ha rájuk vakkantott, mindegyikük azt suttogetta vissza, hogy:

„Kevés ilyen kutya van...”

Aznap és az utána következőkben nem jött elő az ember. Néma volt a ház, s hallgatott mindenki. Valahogy nem csilingelt a szomszéd szélkakasa, nem nyávogtak a macskák, s nem jött a postás sem, hogy levelet hozzon.

A kutya megkereste a régen elásott húsdarabot, majd mivel napok óta nem evett, rágcálni kezdte. Íztelen volt, meg száraz is, de hús és csillapította az éhséget. Amikor már végzett, s az ereszcsontra alatti mélyedésben meglapuló kevés vízzel leöblítette, hirtelen feltárult az ajtó és kiontott az ember.

Nem szólt semmit, rá se nézett az ebre, hanem feltépte a kaput és elrohant.

„Egyszer majd mellém ül és biztosan mesél. S ha akarja, megint hozok neki olyan tárcát...” – nézett utána.

S jött az este. Köhögés, bűdös és az az egykori kép, amit a kutya már ismert: artikulálatlan hangok, egy üveg, ami elrepül, majd a rácsapódó ajtó.

Nem a lábtörlőre feküdt le, messzebb ült és figyelt. Halkan, pislogva, hogy mikor és hogyan tárul fel a bejárat. Az pedig nem váratott sokat, nyílt, s jött az ember kifele. Egyik kezében egy darab hús, a másikban egy furcsa és hosszú valami.

– Húst akarsz, te nyavalyás? – hörögte az ember. – Nesze, zabáld meg!

Nem mert elindulni. A hús már messziről is csalogatta, de az a másik kézben tartott valami, az nem okozott jó érzést, hanem baljós félelmet csalt beléje.

Az ember közeledett és csak nyújtogatta a falatot, majd amikor eléért, a másik kézben tartott rúd meglódult.

Dongott, csattant, és olyan kemény volt, hogy a kutya érezte, törnek a csontjai.

Nem mozdult.

Az ember üvöltött, már kétszer ijesztett, aztán ütött ismét, de ő nem mozdult.

„Köszönöm, hogy segíthettem!” – gondolta utolsó pillanatban, majd elterült és lehunyta szemeit. A zöldeset ugyanúgy, mint a másikat.

„Az ismeretlen elhunyt egyetlen értéke egy, a nyakában lévő, fehérfém nyaklánccon függő fehérfém foglalatú zöld színű kő, melynek az értéke a tudomány mai állása alapján felbecsülhetetlen... A tudósok a „Segítség köve” nevet adták neki.”

Kicsapódott az ablak

A szobámban ültem, egy fotelban, szemben az ablakkal. Egyszerű szoba volt, de az én birodalmam és nekem úgy tetszett, ahogy volt.

A falakon madarak lógtak, megannyi színes plakát és szabadban elkapott képek formájában. A tévén – ami szemben volt az ablakkal, mintha csak a műfényei harcolhatnának a kinti világossággal vagy szűr-keséggel – szintén egy madarat tartott el. Bár amaz csak fából volt, még ha csak durván kifaragott módon, de akkor is szárnyas.

Előttem az asztalon egy madártani útmutató könyv feküdt, a táskámon egy széttárt szárnyú sas repült valahova, zsebemben sólymos gravírozású öngyújtó lapult, cipőmre madár neve volt felírva; röviden csiripeltek, vijjogtak a fülemben.

Kinéztam az ablakon és elgondolkodtam.

Az élet tele van kalandokkal, szépséggel, de néha rettenetesen bonyolult, nem biztos, hogy nekem való, vagy talán nem ez a formája... Pedig én imádom a bonyolult, és első látásra megoldhatatlan dolgokat.

Valahonnan zene csapott a fülemben. Pont olyan vad, tajtékzó és összevissza volt, mint amilyen a hangulatom. Aztán lelassult, s már lehet, hogy nem is zene volt, csak valami suttogás, valami moraj.

A következő pillanatban kicsapódott az ablak.

Eső és hideg levegő zúdult be rám, megborzongtam.

Valahogy nem volt erőm felállni, csak ültem a fotelban, és számolni kezdtem az esőcseppeket, melyek eltaláltak. „Egy-kettő, öt. Jaj, már számolni sem bírom, annyira fáj!”

A távolból madárrikoltozás hallatszott, de annyira erősen esett az eső, hogy nem láttam, hogy honnan, kitől érkezik a fájdalmas sikítás. A cseppek elöntöttek mindent, tajtékzó hullámos tenger formájában el-söpörték a benti nyugalmat, békét.

A könyv az asztalon!

Jobb kezemmel erőlködnöm kellett, hogy megfogjam az előttem heverő madaras könyvet, amit a huzat, a szélvihar kinyitott. Elérve az ölembe vettem, becsuktam, majd betettem a hátam mögé.

Ne más legyen a vétkes, ne másra haragudjak, ne mást bántson senki, ha önmagában kell rendet raknia!

Megjelent egy csuklyás alak az ablakban, de már nem voltam vele tisztában, hogy valóban látom, vagy álmodom. Egyszerre volt fekete, szürke és fehér; ködszerűen gomolygott, mintha létezne és mégsem.

„A fehér, a szürke és a fekete az igazság színei.”

Kinyújtotta felém kezét, és elkapta a torkomat. Először csak simogatott. Ujjai, ahogy teltek a másodpercek, elszáradtak, csontosan kar-molták a levegőt, a létem minden porcikáját. Lassan feltűnt a csuklya alól az arca is, ekkor belém vágott a jeges rémület.

De nem volt időm sem gondolkodni, sem megszólalni, mert a kéz pillanatok alatt összeroppantotta a nyakamat, mint egy tojástart. A világ apró kristályszilánkokra hullott, melyek úgy szóródtak szét a mindenségben, mint amikor egy tűzijáték milliónyi szikrára robban az éj fekete mélységének átható ölelésében.

Egy pukkanás volt, mint amikor a tévén kimegy a képcső, aztán a nagy semmi.

Nem éreztem az esőt, nem láttam a madarakat a polcon, a könyvben, az asztalon, egyáltalán semmit – és mégis nyugodt voltam. Nem féltem a jövőtől, nem idegeskedtem a jelenen, és ami a legjobb, hogy nem fakadtam sírva a múlton.

Minek egy dologgal bajlódni, ha elmúlt, ha el kellett engedni, ha akkor az volt jó, most meg más? Megbántam, vagy megbántottam?

Ő is, ahogy én, tanultunk belőle, mert az élet egy tanulás...

Hiába tudtam, hogy az fájt, még akkor sem, ha a múlt volt a csuklyában.

A múlt nem győzhet le!

A feketeség melegen vett körül, ez jól esett. Akkor ez most van, ez amivel foglalkoznom kell, ez amiből megtehetem a következő lépést is.

A következő pillanatban hallani véltem valamit. Talán zene volt, vagy valami más, már nem tudom. Nagyon szomorú hangulat árasztott el egy rövid időre; egy csata megvolt, most jön a következő ütközet.

Ugyan már megvívтам néhány harcom, de ez más. Ezt tudom, hogy nem magamért vívom, hanem azokért, akik eddig engem védtek, egymás hátát tartjuk, így mindenki győzni fog!

Nem bántva, nem elárulva, vagy megsértve. Egyenlően, kéz a kézben és nevetve, hogy a könnyeink igazi örömkönnyek lehessenek!

A huzat ekkor bevágta az ablakot, s én felébredtem.

Nem volt vizes a ruhám, a madarak pedig onnan néztek rám, ahol előtte voltak. Az asztalról, a polcról, a könyvből, a tévéről.

De kint esett az eső, fújt a szél. Elgondolkodtam.

És akkor kicsapódott az ablak.

A Koronaőr

Kint, a Duna és a főváros felett az utcai fények miatt korántsem volt sötét, mégis rátelepedett az éj mindenre. A hold lekacsingatott a zúgó világra; zizegtek a bokrokon és a fákon a levelek, zümmögtek az autók, talán még a villamos is sikított a Körúton.

A Parlament előtt álmosan kavargott tova a Duna, a parton andalgó szerelmesek és a ritka kapásra váró pecások szótlánul hallgatták a hömpölygő csobbanásokat.

A Kossuth téren felcsapott a metróból az utolsó szerelvény szele, de már csak az éjféli expressznek nevezett járat futotta a garázsmenetét; álmosan érkezett az állomás ajtaját bezáró férfi, előkotorta kulcsait és hangos kattanással csukta le a földalatti világ szemeit.

Az Országház kupolatermében csak az éjjeli világítás működött már; voltak még kisebb termek, ahol folyt a munka, de a nyári leállás miatt szinte teljes sötétben pihent az egész épület.

Az egyik oldalsó, kicsiny szobában egy férfi lépett a szekrényhez, majd kivette a nyakkendőjét és a kopott tükör előtt felkötötte magának a kötelező díszegyenruha kiegészítőjét. Elégedetten mosolygott saját magára vissza. Megsimította oldalán a díszkardot, majd tisztelgett a tükörképének és leoltva a villanyt, kilépett a folyosóra.

„Még van a váltásig 83 másodpercem, ha megállok az utolsó ablaknál és kinézek Pestre, akkor nyerek egy kis időt és nem érek oda hamarabb” – gondolta, majd elindult a kupola irányába.

Csend volt, de valahonnan az alagsorból felhallatszott egy porszívó sívító hangja, ami most zavarta a férfit. Tudta, hogy ez az utolsó gépi hang, ami ma még megtörheti a méltóságot sugárzó épület csendjét, így amikor odaért az ablakhoz, sóhajtvá kémlelt ki a félig nyitott üvegtáblákon.

Odakinn épp egy villogó rendőrautó kanyarodott el a rakpart felé, de teljesen néptelen volt a tér.

„Senki. Ez jó, remélem, ma nem jönnek olyan idióta fiatalok, akik ordítóznak, és a piától elfelejtik, hogy hol a határ!”

Megindult, hogy leváltsa társait. Odaérve a vele majd együtt „vigyázz”-t álló űr mellé, halkán megszólalt:

– Nyugi, ma nem jön be denevér, mint tegnap.

– Hát legalább tegnap volt valami éjjel – felelt amaz, majd ránézett csuklóján az órájára. – Indulhatunk?

– Hogyne.

A protokollnak megfelelően megadták a tiszteletet a hatalmas üveg-vitrin belsejében fekvő koronázási jelvényeknek és magának a Magyar Koronának; majd tisztelegve leváltott bajtársaiknak, elfoglalták helyeiket a korona két oldalán.

A csak az üvegpajzs alját megvilágító lámpák körbevették őket is, de épp csak annyi fényt adtak, hogy ne legyen teljesen vaksötét. A lépcsők belevesztek a majdnem feketeségbe, a galérián és a csatlakozó folyosókon a padló közelében lévő éjjeli világítás kísértetiesen segítette a talpon lévők munkáját.

A korona ott szunnyadt a vörös takarón. Az arany és a körbefutó, valamint a keresztig is emelkedő gyöngysorok homályosan, míg a képek és a drágakövek élesebben csillantak meg az alig-fényben. Az arkangyalok a többi szenttel ugyanúgy néztek le helyeikről, mint ahogy elhasaltak a függők az abroncs mellett három irányban.

Egyedül a ferde kereszt tűnt úgy, mintha belefáradt volna a „görbe” állásba és végre fel szeretne állni, hogy ő is büszkén mutathassa királyi mivoltát és a hittel behintett törvényességét.

A korábban a nyakkendőjét megkötő koronaőr rezzenéstelen arccal állt; légzését annyira lelassította és észrevehetetlenné tette, hogyha odaáll elé valaki, azt hinné, élőhalott. Szeme keveset pislogott és ha néha az őrség alatt ki is száradt a szája, nem nyalta meg a szélét, nehogy megbontsa a harmóniát és a méltóságot.

Eszébe jutott, amikor egy alkalommal ott lehetett, ahogy áthelyezték a koronát egy „szállítódobozból” a vörös takaróra. Ketten foghatták meg; csak egy pillanat volt, de azóta nem tudta kiverni azt az érzést a fejéből. A szemébe beleégett az a csoda, amit adott neki az egykor királyok fejét ékesítő ékszer; ujjainak azóta nem volt szabad más aranyat vagy ezüstöt fognia. Ha megpróbálta, azok égni kezdtek, majd az egész keze görcsbe rándult és ha nem teszi le a „hamis” csodát, elejti.

Az a pillanat – akárhányszor visszaemlékezett rá – felgyorsította szívverését, izzadságcseppekkel telítette meg tenyerét, és mosolyt csalt arcára.

Egy rövid pillanat volt, egy este, amikor hozzáért, s azóta is csak várta azt az alkalmat, amikor ki is tudja miért, de talán megint áthelyezheti a jelenbe az emlékeket.

Ha tehetne, többször vállalta az őrséget; cserélt társaival, megvette pénzért a szolgálatot és ha nem is érinthette ismét a koronát, de legalább láthatta, legalább ott lehetett mellette egy karnyújtásnyira. Egyetlen üvegfal védte meg attól, hogy megfoghassa. Ugyan ez az üvegfal golyóálló volt, s még a kisebb robbanást is kibírta, de ha bárki megpróbálta volna betörni vagy belőni a védelmet jelentő páncélozott üveget, ő eléugrik és akár az élete árán is megakadályozza, hogy bármi baja essen. Bízott éberségében, de jól tudta, ami betörhet, az be is törik, ha valaki ezt akarja.

„Amíg én vigyázok rá, nem él a földön olyan lény, aki hozzáférhet!”

Megengedett magának egy alig észrevehető oldalpillantást, hogy ránézzon a „Csodára”. Az oldalsó szentek mintha sugallták volna, hogy:

„Így is láthatod, érezheted, hagyd, hogy az érzés simogasson!”

A koronaőr nem mozdult, szeme lecsukódott, majd ugyanabban a pillanatban ki is nyitotta szemhéját.

„Mi ez? Nem alhatok el, hát mi ütött belém? A feladatomra kell koncentrálnom, igyekeznem kell valami másra gondolni!”

Mások által nem látható képek érkeztek, s mindezt követte a nyugodtabbá váló szívverés és a lassuló légzés is.

„Holnap be kell ugranom a postára; ki kell vinnem a könyvet a havernak – jaaa, ott lesz az az idióta kutya, utálom, ahogy felugrál! Az a lány kedves, de csak ott az a másik; remélem jó lesz az a könyv, ami a koronáról szól; a szemközti oldalon a Pantokrátor képe van; kilenc függő, három-három-három; vasláda, aminek a teteje miatt lehet ferde a kereszt...”

A gondolatok, pedig alig egy perc múlva visszatértek a koronához, az érzéshez, az emlékhöz és bárhogya is terelte volna másfele az elméjét, a felkavart folyami homokos fenék, amint leült volna, megint sáros iszappá változott.

„Érdemes lenne vállalni a börtönt, vagy akár komolyabb büntetést is, hogy ismét megérinthessem? Csak egy kicsit... Áááá, nem lehet, nem szabad! Ébresztő! Csak nézd, te barom! Így lehet a tiéd! Mi is az, hogy

azt gondolom, hogy az enyém? Hiszen senki nem birtokolhatja, ez a Magyar Állam tulajdona. A mindannyiónké, nem egy valakié, hanem mindenkié!”

Felidézte magában, hogy miután megpróbálta elfelejtetni agyával a királyi ékszer érintését, sok városba elutazott, hogy másolatokkal vigasztalódjon. Járt több helyen az országban: Visegrádon, Szegeden, Székesfehérvárott, de még itt Pesten is a Mátyás-templomban vagy a Bazilikában, ahol egy porcelánmásolatot foghatott meg.

De egyik sem adta vissza azt a bizsergést, azt a valahonnan feltörő melegséget, amit csak egyetlen korona tudott adni neki, erre pedig az eredeti Magyar Szent Korona volt képes.

Hiába volt mellette az országalma vagy a jogar, a teljesség és a legnagyobb és legelvarázsolóbb érzés után azok is csak halvány másolatnak tűntek.

A háttérből halk, de annál határozottabb lépések közeledtek. Két váltásra kész koronaőr lépett melléjük. A mozdulatok, a tisztelgés után megvolt a helycsere, majd a leváltottak, ahogy az érkezők, ugyanolyan halk léptekkel, eljöttek a vitrintől.

„Esküszöm az élő Istenre, hogy Magyarország Szent Koronáját és a hozzátartozó drágaságokat, melyek vele együtt zár alatt tartatnak, tehetőségem szerint, szorgalmasan és hűségesen megőrzendek, és semmi csalfasággal vagy csalással, semmi úton-módon az országtól és a törvényesen koronázott királytól el nem idegenítem. Isten engem úgy segítjen!”

Tartalom

Igaz mese	9
A kapu	13
A társ	17
Talpra ember!	21
A kocsma	24
Képzelt riport	26
Tengercseppek	34
Mindig tégy érte!	39
Egy történet	46
A Sors	49
Fények, köd, hangok	50
Ott van	57
Minden választás helyes!	62
A varázslat – I.	67
A szárnyas madonna	72
A varázslat – II.	78
A teljesség	82
A könnycsepp értéke	87
Kicsapódott az ablak	93
A Koronaőr	96